Բ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 571 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 26 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1885 (Ն. Տ.) 8 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1885 — 30 ՍԵՊՏԷՄԲԵՐ 1303

40 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

خانده نورادونكيان ادارهسنده نشر اولونور

غزتهسی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues à l'EASTERN AGENCY
Karakeuy, Déirmén han

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արժէք	200
» »	Վեցամեայ	» »	100
» »	Եռամեայ	» »	50
Դաւառաց »	եւ տեղական թղթատարով՝	տարեկան »	240
Դաւառաց համար	եւ տեղական թղթատարով՝	վեցամեայ »	120
Օտար երկիրներ,	տարեկան	ֆրանք	56
» »	վեցամեայ	»	28

Դուրս գրկուած դրադաց համար դարձեալ դարձեալ Տնօրէնութեան վրայ է։ Թղթագրութեանց գրկուած նամակ կամ դրութիւն ետ չառուիր։

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ ԿԸՆԴՈՒՆՈՒԻՆ
ԻՍԳԸՐԸՆ ԷՃԷՆՍԻ
Գարգալալըրեան չէնամէջ, Գալա-ուէջ, Տէյրմէն-խան

Կ. ՊՈԼԻՍ
ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 25 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵԿԻ ՇՈՒՐՋԱՆԳԱԿԱՆ

Մէջպէս Լ Պուլկարիա. — Զին պարարէ կնոջան դրսորութիւն. — Սերպո-պուլկար պատերազմին վերսկսման պարբերութիւն. — Օմար Փոփուրէ է Փիլիպէ. — Բարձրեալ ղրաց Լ ընակչաց ընդոցն. — Աւարիա Լ Ռուսիա է Պալքան. — Յունաստան Լ Թուրքիա. — Ընդրական խռովութիւն յԱնգլիա. — Սոֆիա։

—Սոֆիա, 2 դեկտ. չորեքշաբթի.

Պուլկար կառավարութեան գլխաւոր անդամք ի Բիրոդ են միշտ, ուր այսօր կը սպասեն սերպ գնդապետի մը գալստեան, որ վերջնական զինադադարի մը պայմաններուն վրայ պիտի բանակցի։ Պուլկարք նախ պիտի պահանջեն Վիտինի գաւառին պարպումը Սերպերէն։ Պուլկարք Սերպիոյ մէջ յառաջադացութեան մը ստոյգ առաւելութիւնները զոհած լինելով զինադադարին, Վիտինի գաւառին պարպումը պահանջելով իրօք շատ թեթև փոխարինութիւն մը ստացած կը լինին։ Եթէ Սերպք մերժեն, Պուլկարք մը-տադիր են զինադադարն յարգել Բիրոդի կողմը. բայց կռիւը շարունակել իրենց երկրին մէջ, Վիտինի կողմն։ Աւստրիոյ վերջնագիրն ասոր արդեւք չի կրնար լինել։

Վիտինի կողմը Պուլկարաց կրած կորուստներն ի բաց թողլով, այժմ 3,000է պակաս հիւանդ ու վիրաւոր ունին որք կը դարմանուին։ Համեմատապէս թեթեւ կորուստ մ'է այս։ Սպանեալ և վիրաւորեալ Պուլկար սպայից թիւն 30է աւելի չէ։

—Սոֆիա, 3 դեկտ.

Ալէքսանդր Իշխանը Նիքոլայէֆ գընդապետին պաշտօն յանձնեց քննութիւն մը կատարել այն ծայրայեղութեանց վրայ, զորս մակեդոնացի պուլկար կամաւորք ի գործ դրեր են ի Բիրոդ մտնելով։ Քննութեամբ ապացուցուեցաւ թէ աւարառութեան դէպքեր պատահեր են, բայց պուլկար կանոնաւոր զօրքը մասնակից չէ եղեր անոնց։ Նոքա զգոյշ կեցեր են, մինչև իսկ երբ փողոցներուն մէջ սերպ զօրաց հետ կռուելու միջոցին, տունեերէն կրակ կ'ընէին իրենց վրայ։ (Թ.)

—Բիրոդ, 1 դեկտ.

Սերպо-պուլկար պատերազմի յայտնի չէ թէ իրօք լմնցաւ. զի Սերպերուն զինադադարի կնքումէն յետոյ յարձակումք Վիտինի վրայ, և զինադադարի բանակցութեանց յապաղումը Սերպերուն կողմէ՝ ցոյց կուտան թէ Միլան Թագաւորն, Աւստրիոյ ազդեցութեամբ քաջալերեալ, պիտի պնդէ՝ Պուլկարիոյ յաղթութեանց հակառակ՝ թէ պատերազմին արդիւնքն հաւասար է երկու կողմանց համար, զի Սերպք պուլկար հողին վրայ կը դրաւեն նոյնչափ տեղ որչափ Պուլկարք՝ սերպ հողին վրայ, —թէև Վիտին յաջողապէս դիմադրած է։

Եթէ Սերպք, այս իրողութեան վրայ յենլով, իրրեւ զինադադարի նախնական պայման չուզեն պուլկար հողը պարպել բոլորովին, Պուլկարք ա՛նչափ գրգռեալ են որ զիջում չպիտի ընեն, և պատերազմը պիտի վերսկսի՝ վերջնական զինադադարի մը կնքուիլ սկսելէն ետքը։

Ալէքսանդր Իշխանը միշտ առաջին գծին վրայ է, ուր յառաջապահներն աչքէ կ'անցունէ ամեն օր։ Շատ պարգեւներ բաշխեց, և պաշտօնի բարձրացում շնորհեց բազմաց։

—Բիրոդ, 1 դեկտ.

Աւստրիի զինադադարի համար Սերպիոյ առաջարկները, զորս սերպ պաշտօնական մը բերաւ Պուլկարաց բանակատեղը։ 1. Զինադադարը տեւէ մինչեւ 1/13 յունուար. 2. Յառաջապահք մնան նոյն կէտերու վրայ զորս գրաւեր էին թշնամութեանց դադարման օրն. 3. Զօրաց մեծագոյն մասը կենայ նոյն տեղն ուր էր թշնամութեաց դադարման օրը. 4. Եթէ կարելի է, երկրորդին կողմանէ փոխադարձապէս քաշուին իրենց երկիրներն։ — Այս առաջարկներ խստիւ մերժուեցան. զի պուլկար բանակաց չեն տար այն գոհացում զոր սոքա կը պահանջեն իբրեւ պտուղ իրենց յաղթութեանց։

Պուլկարք սա հակառաջարկներն ըրին. 1. Սերպք բոլորովին եղնեն պուլկարական հողէն. 2. Պուլկար զօրքերք մնան իրենց այժեան դրից մէջ. 3. Զինադադարի կնքումէն անմիջապէս յետոյ, հաշտութեան վրայ բանակցելու պաշտօն ունեցող պատուիրակներն անուանուին։

—Սոֆիա, 2 դեկտ.

Օսմ. պատուիրակաց ի Բուքրէշ առաքման լրոյն վրայ, Բուքրէշի բոլոր գնդաց պատգամաւորութիւն մը Իշխանին ներկայանալով ի բանակատեղն, այս դէպքի վրայ յայտարարութիւններ ըրաւ, պնդելով թէ իրենք Միութեան համար արիւն թափած են։ Իշխանն ըսաւ թէ զիրենք կանչեր էր Բուքրէշէն, զի հարկ էր Սերպիոյ դէմ պաշտպանել պուլկար հողը. բայց ինքն եւս անձնուէր է սրբազան դատին։ (Հաւս.)

—Մատրիտ, 2 դեկտ.

Յայտնի եղաւ թէ Գարլիսդք, տեսնելով թէ երկրին և Պապին զգացմունք նպաստաւոր են Խնամակալութեան, առայժմ կը հրաժարին քաղաքային պատերազմէն։ Դաւառաց կառավարիչք կը ծանուցանեն թէ Գարլիսդք, ուղղակի խնդիր հանելէ զգուշանալով, հանրապետականները կը դրդեն ծայրայեղութեանց, որք յետոյ լաւ զէնք կրնան լինել Ֆոն Գարլոսի—Ազգական նախարարութիւնը կարեւոր և հանրագուտարարենորդութիւններ կը պատրաստէ։

—Երեկի թղթաբերով առնուած լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Անգլիոյ զանազան կողմերն ընտրութեանց առթիւ նոր անկարգութիւնք ծագած են։ Ամեն կուսակցութիւնք շատ գրգռեալ են, և 1885ի Ընդհանուր Ընտրութեան յուզումը կը բաղդատուի միայն 50 տարի առաջ տեղի ունեցած ընտրական յուզման։

Իռլանդայի Լաուրթ գաւառին Քարլինկֆորտ քաղաքին մէջ, հանդիսացող էին երկու ընտրելիք, Պ. Նոլան, Իռլանդացի ինքնակառավարական, Պ. Բառնէլի պաշտպանեալն, և Պ. Բալլան, Պ. Բառնէլի կողմէ Իռլանդացի նոր երեսփոխանութեան կարգէն արտաքսեալ։ Բիրերով զինեալ ևիւր գբլուխք կաթոլիկ քահանայներ ունեցող խուռն բազմութիւն մը, շրջակայներէն գալով, քաղաքը մտաւ, և ընտրական գործողութեան կեդրոնը տանող բոլոր փողոցները գրաւեց, թող չտալով համար որ հակառակորդք երթան քուէ տան։ Ապա հասան Պ. Բալլանի ընտրողք, զորս Պ. Նոլանի մարդիկը ծեծելով քաղաքէն վռնտեցին։ Փիչ ետքն ընտրելին Պ. Բալլան անձամբ եկաւ 300 կուսակիցներով, բայց ինք եւս ետ մղուեցաւ, և իր ընտրողք ետ դարձան առանց քուէարկել կարենալու։ Շատ մարդիկ վիրաւորեցան։ —Աւերդրդ յարել թէ, երբ ընտրութիւնք կը վաւերացուին, խորհրդարանը կը բեկանէ այսպիսի բռնութեան հետեւանք եղած ընտրութիւնները։

—Հավաս Փիլիպէէ կը հեռագրէ դեկտ. 3ին թէ քաղաքին երեւելի բնակիչք և գաւառացի ներկայացուցիչք պուլկարաց Առաջնորդին տունը գումարուելով, միաձայնութեամբ որոշեր են պնդել Միութեան վրայ, և իրենց մէջէն 7 հոգի պատուիրակ կարգեր են։

—Թան կը ծանուցանէ դեկտ. 4ին. «Աւստրիա կը փափաքի թեթեւցնել այն ճնշման տպաւորութիւնը, զոր ըրաւ Պուլկարիոյ վրայ, զինադադարն ընդունելով առանց համար նման Աւստրիոյ պաշտօնական ակմբոց մէջ հիմա տարբեր լեզու կը գործածուի, և կ'ըսուի թէ, աւստրիական դեսպանն ի Սերպիա աւստրիական զօրք մուծանել չսպառնայ Ալէքսանդր Իշխանին, այլ միայն յայտարարեց թէ, եթէ պուլկար բանակը Սերպիոյ մէջ իւր յառաջխաղացումը շարունակէ, հակահարուած մը կընայ տեղի ունենալ ի Պոսնա-Հերսէք, որով Աւստրիա պաշտպանողական միջոցներ ձեռք առնուլ կը պարտաւորի։ Այսպէս իրողութիւնը խեղաթիւրելու և Պուլկարիոյ վրայ ի գործ դրուած ճնշումը մեղմացնելու պարտաւորուած է Աւստրիա Ցարին հրամանագրոյն վրայ, որով՝ ինչպէս կը լսուի՝ պուլկար բանակին քաջութիւնները կը գովուին։»

—Սեմլին, 1 դեկտ.

Բեդերսպուրկի սերպ դեսպան Հորվադովիչ զօրավարն այսր հասաւ, եւ Նիշի բանակատեղը գնաց։ Կ'ըսուի թէ սերպ բանակին դիմաւոր հրամատարը զինուորական պատրաստութիւնք մեծ փութայնութեամբ կը շարունակուին Սերպիոյ կողմէ։

—Պուլկարական ամեն քաղաքաց մէջ, մանաւանդ ի Սոֆիա, ուրախութեան հանդէսներ ու ցոյցեր եղան ի պատիւ պուլկար բանակին։

—Աթէնք, 1 դեկտ. Հավաս.

Ա.յսօր օսմ. դեսպանը ծանուցագիր մ'ուղղեց առ հելլէն կառավարութիւնն, յայտարարող թէ, Բ. Դուռն հրամայած է Կրետէի կուսակալ Սալա փաշային՝ արտաքսել զՊ. Զիկմալաս, հելլենական փոխ-հիւպատոսն, որովհետեւ Կրետացիները Թուրքիոյ դէմ կը դրդռէ և զրոյց կը տարածէ թէ Սալա փաշա միակ արգելքն է Կրետէի միութեան ընդ Յունաստանի։

—Ռիւդէր Կ. Պոլսէ կը հեռագրէ դեկտ. 1ին.

«Կ'ըսուի թէ Բ. Դուռը մտադիր է գրաւել ո՛չ միայն Զարեւ. Բումէլի, այլ նաև Պալքանեան լեռներն։ Այս վերջին գրաւում յատկապէս յանձնարարուեցաւ Տէրութեան զինուորական Միւշիրներէն և այլ բարձրատիճան ըսպայներէն բաղկացեալ խորհրդոյ մը մէջ։ Մուսթաֆա փաշայի մօտ Մարիձա դեռեւն Պուլկարներէ կործանեալ կամուրջը վերաշինելու հրաման եւս օսմ. զինուորական մօտալուտ գրաւման խորհրդոյն կը վերագրուի։ Թուրքիա կը փափաքի զինուորական տեսութեամբ պատրաստ լինել ի նախատեսութիւն ռուսական գրաւման մը, որ կընայ հետեւանք լինել Սերպիոյ աւստրիական գրաւման մը։»

—Ռիւդէր Փիլիպէէ կը հեռագրէ դեկտ. 2ին.

«Իրաց վիճակը տագնապի երեւոյթ մը ստացած լինելով, քաղաքային և զինուորական իշխանութիւնք նոր միջոցներ ձեռք առին ի պահպանութիւն բարեկարգութեան։ Սոֆիայէ հրահանգներ եկան՝ յարգանք ցուցնելու օսմ. պատուիրակաց անձին, և նոցա անձնական ապահովութեան համար միջոցներ ձեռք առնելու։»

—Ռիւդէր կը հեռագրէ Պելկրատէ, դեկտ. 2ին.

«Բ. կարգի պահեստից 30 վաշտեր Նիշ հասան։ Որովհետեւ նոքա Մաւզէր-Բոքա հրացանին անվարժ են, Թուրքիոյ պատերազմին մէջ գործածուած Բիպոտի հրացաններով պիտի զինուին։ Բայց 49 վաշտե բաղկացեալ Ա. կարգի պահեստք կը պահեն Մաւզէր-Բոքա հրացանները։ Վերջերս ի զէն կոչուած զինուորք, 20 էն 30 տարեկան, բնաւ զինուորական ծառայութիւն չեն մատուցած. ուստի, բանակատեղը զրկուելէ առաջ մի քանի օր կը կրթուին։ Այս նոր զօրքերէ 23 վաշտք պիտի գործածուի մեռածներուն, վիրաւորուածներուն և հիւանդացածներուն տեղը լեցնելու։ Այսպէս, հետեւակ վաշտերն են 112, հեծելք՝ 32 խումբ են, այն է՝ 5,000 այրուձի։ Լեռնային և պահարման հրետանիներէն զատ, կան 120 դաշտային թնդանօթք։ Եթէ պատերազմը վերսկսի, Սերպիոյ տրամադրութեան ներքեւ 150,000 զօրք պիտի գտնուին եղեր, (եթէ ըստ սովորութեան չեն չափազանցեր։) Զարին ներբողելից յայտարարութիւնն ի նպաստ պուլկար բանակին՝ շատ գրգռեց Սերպերը։

«Սերպիոյ Ազատականք, Պ. Ռիսդիչի առաջնորդութեամբ, նախարարական փոփոխում կը պահանջեն։

«Սերպք կ'ամրացնեն իրենց դիրքերը ի մէջ Բիրոդի և Նիշի։ Պուլկարք շատ զօրեղ դիրք մը կը բռնեն ի Սլավինեէ, ի հիւսիսակողմ Զարիպրոտի։ Այդ դրից մօտ Պուլկարաց մէկ ազդուցոյցն էր ապաքէն որ պատճառ եղաւ սերպական 4 զօրաբաժնից աճապարանօք նահանջման ի Սլիվնիձայէ և Տրակոմանի կիրճէն։

—Նիշ, 2 դեկտ.

Հորվադովիչ զօրավարն հեռագրեց ի Պելկրատ՝ խնդրելով որ գործէ քաշուած սպայք որք իրեն հետ ծառայեր էին Թուրքիոյ դէմ պատերազմին մէջ՝ նորէն պաշտօնի կոչուին և զրկուին ի բանակատեղ։ Նախկին զօրավարին այս առաջարկ ընդունուեցաւ։

—Կ. Պոլիս, 1 դեկտ, Թարգ.

Յունաստանի սահմաններուն վրայ օսմ. զօրաց առաքումը վերսկսաւ փութանակի։ Լոյտին իմաց տրուեր էր անցնելու օր թէ այլ եւս զօրք փոխադրել չպիտի տրուի. բայց երէկ խնդրուեցաւ որ երկու մեծ շոգենաւեր տայ անմիջապէս, Սելանիկ զօրք զրկուելու համար։ Լոյտի երկու շոգենաւք յանժամ դրուեցան Սպարապետութեան հրամանաց ներքեւ, որ այս առաւօտ 3,000 զօրք և շատ մը զինուորական մթերք զրկեց։ Հելլէնք եւս մեծ գործունէութեամբ կը պարապին զինուորական պատրաստութեանց։ Ի Կ. Պոլիս լուր եկաւ թէ յոյնք Նեկրոպոտոսի ջրանցին նեղ տեղերը ծովառումը դրած են, նմանապէս Սալամիսի և Մեկարայի նեղուցներն, և Յունաստանի զինարանին՝ Փարոսի մօտերն, և այս անցքեր նաւարկութեան համար անմերձենալի եղած են։

—Բիրոդ, 1 դեկտ.

Անգլիոյ Թագուհւոյն կողմէ երկու պաշտօնատարներ հասան Ալէքսանդր Իշխանին բանակատեղն։ Անոնց ի՛նչ պաշտօնով եկած լինելը շատ լաւ յայտնի չէ դեռ։

Բոլոր պուլկար նախարարք ի Բիրոդ են, ուր Իշխանին հետ կը խորհրդակցին։ Կը վախցուի թէ Սերպք, զինադարէն դժգոհ, պիտի վերսկսին թշնամութիւնները։

—Պելկրատ, 1 դեկտ.

Հորվադովիչ զօրավարը, Սերպիոյ մէջ ամենէն ժողովրդական զօրավարը, Բեդերսպուրկէ եկաւ, և անմիջապէս ստանձնեց սերպ բանակին բարձրագոյն հրամատարութիւնը։ Պուլկարներէն վրէժ լուծելու յոյսը կը վերածնի Սերպերուն սրտին մէջ։ Սերպ ժողովուրդը չատ զայրացած է Պուլկարաց դէմ։

—Բիրոդ, 3 դեկտ.

Ալէքսանդր Իշխանը, Մեծ-Եպարքոսին դեկտ. 1 թուով հեռագրոյն պատասխանելով, վերջին դէպքերուն պատմութիւնը կ'ընէ, և ապա կ'ըսէ.

«Հաւատարիմ մնալով խոստմանս որ առ Վեհ. Սուլթան, կը կրկնեմ թէ բնաւ ազդեցութիւն չպիտի բանեցնեմ բուսէլցի ժողովրդեան որոշմանց վրայ, ո՛չ զօրք զրկելով ի Բուսէլի, ո՛չ ալ ուրիշ միջոցներով։ Բայց պարտքս է յայտարարել թէ ինչպէս առա՝ այժմ եւս իրաւունք չունիմ որոշելու Բուսէլիի բախտն և նորա բաժանումը վճռելու։

«Բայց խաղաղութիւնը, բարեկարգութիւնն և հանդարտութիւնը պահպանելու փափաքիս նոր փորձ մը տալ ուզելով, զորս ցարդ յաջողեցայ ապահովել, պարտք կը համարիմ կրկնել նաև թէ Բ. Դրան հետամուտ եղած նպատակին հասնելու լաւագոյն միջոցն է՝ յետաձգել Կայսերական Քոմիսէրի մը ի Փիլիպէ առաքումը, մինչեւ ցնքումի հաշտութեան ի մէջ Պուլկարիոյ և Սերպիոյ։»

Իշխանն ի վերջոյ կ'ըսէ թէ տարակոյս չունի որ Մեծ-Եպարքոսը պիտի ճանչէ թէ ինք (Իշխանն) ամեն առթիւ ամենայն խղճմտութեամբ կը կատարէ իւր պարտականութիւններ դէպի գերիշխան կառավարութիւնն։

Իշխանն այս մտօք զեկուցում մ'ըրաւ երէկ նաև Մեծ Տէրութեանց ներկայացուցիչներուն։

—Փիլիպէ, 3 դեկտ.

Երէկ իրիկուն հացկերոյթ կար Պուլկարաց Առաջնորդին պալատան մէջ։ Բովանդակ նահանգին երեւելիք ներկայ էին, օրուան խնդրոյն վրայ խորհելու պաշտօնով։ Ժողովը միաձայնութեամբ որոշումներ տուաւ՝ իրաց առջի վիճակը վերահաստատելու խորհրդոյն առթիւ։ Փիլիպէի ռուսական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Իկէլդրոմ յանձնարարեց հպատակիլ Դեսպանախորհրդոյն որոշմանց, վերադառնալով իրաց նախկին վիճակին, և օսմ. պատուիրակները ճանչել իբրեւ պատուիրակ։ Բայց Պ. Իկէլդրոմ քիչ ետքը մեկնեցաւ, և ժողովոյն ընտրած եօթն պատուիրակներուն պաշտօն տուաւ կայացեալ որոշումներն հաղորդել Մեծ Տէրութեանց ներկայացուցիչներուն։

—Սոֆիա, 4 դեկտ.

Պուլկար կառավարութեան հակառաջարկներուն Սերպիոյ պատասխանն այսօր կը սպասուի։ Սերպիոյ պատասխանէն կախեալ է վերջնական զինադադարին կնքումը, կամ թշնամութեանց վերսկսումը։

—=41=—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՖՈՐԹԻՒՆԷ ՏԻՒ ՊՈՒԱԿՈՊԷ

ԶԻԿ-ԶԱԿ
ԿԱՄ
ԿԵՌ-ԲՈՒԹԱՄԱՏ

Է.

—Դարձեալ Սրտի (քուփա) ծառա՛ն, զոչեց սպասուհին։ Լաւ թուղթ է այս, բայց յոյժ յաճախ կուգայ։

—Երբէք շատ չէ՛, պատասխանեց տիկին Լուկաս օրուելով։

—Տեսանք այսօր. բայց եթէ Տերեւի (սպատի) արքային հետ հանդիպի...

—Փոյթս չէ։

—Իմ փոյթս է։ Տերեւն սուտ կը նշանակէ։ Ասկէ զատ, աւասիկ Քառակի (օրեռ) տիկին մը որ անհանդիստ կ'ընէ զիս... վասն զի կնոջ մը պատճառաւ դժուութիւն ըսել է...։

—Իմ գործերուս խառնուող կինը կը տեսնէ ինչ ձիւն կը բերեմ գլխուն, պատասխանեց կոմսուհին իւր ճօճարանին վրայէն։ Ես մարդէ մը չեմ վախնար։

—Լա՛ւ. այժմ ալ Սլաքի (մաչայի) ինձ՛ցը։ Թուղթերուն ամենէն վա՛տը... ֆրեդ... վերջը ձախո՛ղդ է։

—Բաւական է ու գուշակութիւններդ կը ձանձրացնեն զիս, դնա՛ վեր և լուացուելու ջուրս պատրաստէ։ Պարոնին դալու ժամանակը մօտ է։

—Եւ սէքսք չէ որ Սրտի ծառային հետ քիթ քթի դտնուի։

—Լա՛ւ, ըսա՛ Ֆրէսնէ ինքներեն։ կ'երեւի թէ ես եմ Տերեւի արքայն։

—Գնա՛, կ'ըսեմ քեզ, դոչեց կոմսուհին։ Հինգ վայրկենէն վեր պիտի գամ. դուալ նորէն վար պիտի գաս ու վերցնես տըրպիվը, նեցուկն ու պարանները։ Եթէ պարոնը տեսնէ զասոնք, կը դայթակղի, և կրնայ թողուլ զիս, մինչ ես տակաւին պէտք ունիմ անոր։

Օվիա ժողվեց թուղթերն, սաքի վրայ եւ լաւ և դէպ ի սանդուղն ուղղուեցաւ, մինչ իւր աղնիւ տիկինն երկաթէ ձողին վրայ մարմնամարզի փորձեր կ'ընէր։

Ֆրէսնէ արագամութեամբ պահուրտեցաւ վարագուրին ծալքերուն ետին՝ երբոր սպասուհին զայն մէկ կողմ կը քշէր գուրս ելնելու համար և ա՛նչափ ճարպիկութեամբ վարուեցաւ որ Օվիա չիրցաւ տեսնել զայն։

Աւելի ջերմ տարփանու մը, առիթէն օգուտ քաղելով, սպասուհւոյն եռեւէն կ'երթար ի հեռուստ, տուգելու համար թէ Սրտի ծառան կոմսուհւոյն ննջարանին մէջն էր թէ արգելարդի սենեկին։ բայց Ֆրէսնէ նոխանձոտ չէր, և չկրցաւ դիմանալ տիկին Լուկասի խաղ մ'ընելու բաղձանքին։

Ոտքին մատներուն վրայ կոխելով ներս մտաւ և տարպիկին վրայ նստած գտաւ զայն, մարմինն յետ կոյս շրջած, ձեռներն երկու կողմի պարաններուն խրած, և ատներն հորիզոնաձեւ երկնցուցած։

—Ողջոյն, կոմսուհի՛, ըսաւ ամենաքաղցր ձայնիւ։

Կոմսուհին մէկէն ուղղուելով վար ցատկեց և եկաւ Ալֆրէտի դէմը կանգնեցաւ։

—Ի՞նչպէս ներս մտար, հարցուց չոր ձայնիւ։

—Դռնէն, պատասխանեց Ալֆրէտ առանց չփոթելու։ Զէ՞ք գիտեր թէ բանալի մ'ունիմ։

—Զէի յանձներ ձեզ զայն, եթէ նախատեսէի թէ զիս լրտեսելու պիտի գործածէիք։

—Ե՞ս Շատ սխալ կը ճանչէք զիս։ Ամեն ազատութիւն թողուցած եմ ձեզ, և ձեր սպասած ժամերուն միայն կուգամ։ Այսօր քիչ մ'առաջ եկայ, ճշմարիտ է, բայց չեմ ցաւիր, վասն զի ձեզ այնպիսի կերպարանքով մը տեսայ, որ շատ լաւ վայլած է ձեզ, և հաճոյս միանգամայն թէ դուք այնպիսի տաղանդ մ'ունիք, որոյ վրայ բնաւ խօսած չէիք ինձ։

—Ըսած եմ ձեզ թէ մարմնոյ կրթութիւնները կը սիրեմ։ Եւ քանի որ ասա կը բնակիմ, բոլորովին զուրկ մնացած եմ առնոյցմէ, վասն զի դեռ երեսը չտեսայ այն հեծենելու ձիուն, զոր խոստացաք ինձ։

—Լաւ գաար պատասխանն, Սթէփանա՛, ըսաւ Ալֆրէտ ծիծաղելով։ Զին կուգայ այս շաբթու։ Շատ մը տեսայ Թաթէրսալի մէջ, և յոյժ լաւ կուգայ քու գործին։ Մարդ չկրնար հեծնել վրան։

—Ես կը զսպեմ զայն։

—Կը յուսամ, և այս առթիւ ինձ համար ալ պիտի գնեմ ձի մը, որում աչքս ուներ հոր տան հինգ օրէ ի վեր։ Աւաւօտները կը հեծնենք, և անտարակոյս եմ որ պիտի հիացնես Բոթոյի ծառուղոյն յաճախորդներն։

—Ուրեմն կը ներեմ... բայց ի՞նչպէս եկաք ընկաք ասա առանց ձայն հանելու։ Ձեր կապքը փողոցին վերի կողմէն չեկա՞ւ։

—Այո՛, բայց դու մարմնամարզական խաղերդդ զբաղած լինելով, ո՛չ տեսար, ո՛չ լսեցիր։ Ահա այսպէս է մարմնամարզի սիրահարիլը։

—Տղայութենէս ի վեր կը սիրեմ։ Հայրս տուաւ ինձ առաջին դասերս՝ երբ հազիւ եօթն տարու էի։ Ուղղակի ա՞սա ելաք։

—Այո՛, և կը խոստովանիմ որ ներս մտնելէս առաջ՝ վարագոյրներուն անջրպետէն քեզ դիտեցի, սքանչացայ ուժիդ և ճարպիկութեանդ վրայ, և ծիծաղեցայ սենեկապանուհւոյդ բանդագուշանաց վրայ, զորս կը ծախէր քեզ։

—Ի՞նչպէս չտեսաւ զձեզ։

—Իւր թուղթերուն զբաղած էր, եւ երբոր վեր ղրկեցիր զայն, քովէս անցաւ՝ առանց իմ հոն լինելը կասկածելու։

—Լաւ է որ գիտնայ, ըսաւ կոմսուհին սանդուղին մօտ երթալով և ձայնը բարձրացնելով։

—Զի՞օս կը կոչէք, տիկի՛ն, գոչեց սենեկապանուհին։

—Ո՛չ, պարոնն եկաւ. շուտով պատրաստէ պէտք եղածն, որպէս զի հագուելու դամ, պատասխանեց տիկին Լուկաս։

—Սրտի ծառային իմացնելու համա՞ր է որ այդպէս ամուր կը խօսիս, հարցուց Ալֆրէտ ժպտելով։

—Սիրելի՛ս, նախանձոտութեան տարաններ չեմ ուզեր։ Ես տարփաւոր չունիմ, քաջ գիտէք. եթէ ունենալ ուզեմ, չեմ ծածկեր ձեզմէ, և այժմէն կը յայտնեմ ձեզ թէ ձանձրացած եմ այս ամբաստանութենէն ուր բերած էք զիս։ Ձեր բարեկամներն այնպէս պէտք է կարծեն թէ կ'ամաչէք զիս ցուցնելու. ուստի կ'ուզեմ որ ինձ ներկայացնէք զանոնք... սկսեալ անկէ որ ձեզ հետ էր երբոր ձեզ հանդիպեցայ Դեսպանաց սրճարանին մէջ։

—Ժէմոզա՛ք, գոչեց Ֆրէսնէ։ Աւասիկ բարեկամներէս մին, որուն ընկերութիւնը բնաւ հաճոյք չընծայեր քեզ։

—Ի՞նչ պատճառաւ, հարցուց կոմսուհին. տեսած իրիկունս շատ հաճելի երեւցաւ ինձ, և եթէ նախանձութիւն չունիք անոր դէմ, չեմ հակիր թէ ինչո՞ւ չբերիք ինձ։

—Իմ ուզածս ալ այդ է, բայց այն տըղան խեր չունի մեզ այսուհետեւ. սիրահարեալ է, ոչ թէ ժամանակ անցուցնելու համար, այլ ամուսնանալու դիտաւորութեամբ, ուստի ծովն ընկած մարդ մ'է։

—Որո՞ւ սիրահարուած է այդպէս։

—Որք աղջկան մը... ինչպէս Պ. տ'Էնբրի թատերգութեանց մէջ։

—Հնարիչ Մոնիսթրոլի աղջկա՞ն, որոյ խօսքն ըրիք ինձ Դեսպանաց սրճարանին մէջ։

—Ինչ սուր յիշողութիւն ունիս։

—Ես բնաւ չեմ մոռնար ձեր ըսած խօսքերը, սիրելի՛ս։ Ես ձեզ պէտ չեմ, որ շատ մը բաներ խոստացած էք, և այժմ չէք յիշեր։

—Նստելու ձի՞ն. վաղը կուգայ։

—Կ'սպասեմ։ Բայց դուք խոստացաք ինձ նաև ձեր ժէմոզաք բարեկամին արարքներուն վրայ տեղեկութիւն բերել ինձ, և քանի որ սատ բնակելու հաւանութիւն տուի, և ոչ իսկ անգամ մ'անոր անունն արտասանեցիք իմ առջեւ։

—Եթէ մոքէս անցնէր թէ անոր տարփանաց պատմութիւններն այդչափ համակրելի են քեզ, կը ձանձրացնէի ականջներդ։

—Ի՞նչպէս չհամակրիմ դժբաղդ աղջկան մ'ևա ձեր լաւագոյն բարեկամին։

—Երկուքն ալ արդահատելի չեն։ Աղջիկը միլիոններու տէր պիտի լինի առանց աշխատութեան, և եթէ ժիլիէն ժէմոզաքի հետ ամուսնանայ չուզէ, բան մը չկորսնցներ, վասն զի անկէ աւելի հարուստ պիտի լինի։ Պիտի ըսես ինձ թէ տակով երջանիկ չլինիր մարդ։ Ես ալ կը պատասխանեմ թէ տակն անհանգիստ կընդատուէ։ Զայս չես կրնար ժխտել։

—Ուրեմն օրիորդ Մոնիսթրոլ չսիրե՞ր զայդ երիտասարդ։

—Կ'երեւի թէ ոչ։

—Եւ սակայն յոյժ վայելչագեղ է անձամբ։

—Այո՛, բայց տարփանքն հաւատքի կը նմանի, կուգայ կամ չգար։ Այն երեկոյին ուր քեզ պատահեցայ, խսկոյն եկաւ։

—Մի՛ շաղփաղփէք. դուք քմահաճոյք մ'ունեցաք ինձ համար, իսկ սէր կամ տարփանք, օ՛ն անդր։ Մինչեւ իսկ նախանձոտ չէք։

(Շարունակելի)

· 666 · 46 · —Զարշաւի քէպիրտէ Քէպէ-ճի խանընտա իւսթ գաֆտա թէբրպիէն 15 մէթրօ արսաուէ մէտտուտ 1 պապ օտանդն 9 հիսսէտէն 3 հիսսէսի։

· 354 · 58 · —Զարշաւի քէպիրտէ Քէպէ-ճի խանընտա իւսթ գաֆտա թէբրպիէն 15 մէթրօ արսաուէ մէտտուտ 1 պապ օտանդն 9 հիսսէտէն 3 հիսսէսի։

· 1000 · 21 · —Զարշաւի քէպիրտէ Քէ-պէճի խանընտա իչ խանտա թէբրպիէն 15 մէթրօ արսաուէ չէրի 20 զրչ քիրալը պիր պապ օտանդն 9 հիսսէտէն 3 հիսսէսի։

· 4500 · 9 · —Զարշաւի քէպիրտէ Եաղ-լըգճըլար ճասատէսինտէ թէբրպիէն 11 մէթ-րօ արսաուէ չէրի 100 զրչ քիրալը քեսքիրը 1 պապ եէմէնիճի տիւքքեանդնդն կէտիպի-նին 120 ֆէհիմէնէն 45 էվ 1 սէֆիմին ղուպ հիսսէսի։

· 666 · 57 · —Զարշաւի քէպիրտէ Քէպէ-ճի խանընտա իչ խանտա թէբրպիէն 15 մէթ-րօ արսաուէ մէտտուտ 1 պապ օտանդն 9 հիսսէտէն 3 հիսսէսի։

· 35000 · 58 · —Ֆէնէրբահչէսինտէ Ճաֆ-ֆէր Սու պաչը մահալլէսինտէ Քիրէճճիանէտ օգաղաղնտա թէբրպիէն 60 մէթրօ արսաուէ 5 օտա էվ 2 սուֆա էվ 60 զրչ պաղչէսի մուչթիէվիլ ախչաղ 1 պապ մէնգլիին պիւ-թիւնի։

· 45000 · 42 · 40 · —Ֆէնէրբահչէ Ճաֆ-ֆէր Սու պաչը մահալլէսինտէ Քիրէճճիանէտ սօ-գաղնտա թէբրպիէն 60 մէթրօ արսաուէ 5 օտա էվ 2 սուֆա էվ 60 մէթրօ պաղչէ էվ թիթիսսինտէ 120 մէթրօ 1 գըֆտա մէնգիլ արսաուզնը միւրթէմիլ ախչաղ 1 պապ մէնգիլ մա արսանդն պիթիւնի։

· 7000 · 6 · —Ա.յմանէբայտա Խէվռճէ Ալի մահալլէսինտէ Էսքէմ ադա սօգաղնտա թէբրպիէն 145 մէթրօ արսաուէ 7 օտա էվ 3 սուֆա էվ 3 գուլու էվ 354 մէթրօ պաղ-չէսի միւրթէմիլ պէրմուճիպը խարիֆա ախ-չաղ էվ խարպաղ 1 պապ մէնգիլ։

· 1675 · 2 · —Ա.յմանէբայտա Խէվռճէ Ալի մահալլէսինտէ Թաշտը Հիւսէին ադա մահալլէսինտէ պէրմուճիպը խարիֆա 254 մէթրօ 1 գըֆտա մէնգիլ արսաուզ։

· 1650 · միւքէրրէր 2 · —Ա.յմանէբայտա Խէվռճէ Ալի մահալլէսինտէ Թաշտը Հիւսէին ադա մահալլէսինտէ պէր մուճիպը խարիֆա 217 մէթրօ 1 գըֆտա մէնգիլ արսաուզ։

· 5000 · միւքէրրէր 9 · —Ա.յմանէբայ-տա Խէվռճէ Ալի մահալլէսինտէ Թիւրպէ սօ-գաղնտա 96 մէթրօ արսաուէ 5 օտա էվ 2 սուֆա էվ 1 գուլու էվ 96 մէթրօ պաղչէ էվ միւքէթիվ պէր մուճիպը խարիֆա պախչաղ էվ խարպաղ 1 պապ մէնգիլ։

· 6000 · 9 · —Ա.յմանէբայտա Խէվռճէ Ալի մահալլէսինտէ Թիւրպէ սօգաղնտա 96 մէթրօ արսաուէ 5 օտա էվ 2 սուֆա էվ 1 գուլու էվ 96 մէթրօ պաղչէ էվ միւքէթիվ ախչաղ էվ խարպաղ 1 պապ մէնգիլ։

(1) Ճիւղէլէրէն պաղլընընաքի հիգա-տա պուլունան բաղգամար մահիւլաթընե-նում էրօլարընը, իքինճի հիպատաքիէր գէյ-մէթը մուհասմինէնէրի, էվ իւքիւնճու հի-պատաքիէր՝ պէտէզը միւզայէտէլէրինի տպիլ-տիրմէքտէ տիրէր։

Ա. ՖԷՆԴՏԻՐԻՔԱՆ

ՓՈՐԱԳՐԻՉ ԵՎ ՎԻՄԱԳՐԻՉ

Պատիւ ունի ծանուցանել Հասարակութեան թէ Վաճառականական Փոխանա-կագրեր, Ապյետոտներ թէ Վիճագրութիւն և թէ Փորագրութիւն ամենագեղե-ցիկ և դիւրամուտի ձեւով չինելու պատրաստ է։

Փափաքողք պէտք է դիմեն Կոստանդնուպոլիս, Պալը Ալի ճասուէսի թիւ 25 Ա. Ֆէնոտիեանի Փորագրատունը և Վիճագրատունը։

ԸՆՏԱՆԵՆԱՑ ԵՒ ԱՐՀԵՍՏԻՑ ՀԱՄԱՐ

ՍԻՆԿԷՐ

ՃԵՄԱՐԻՏ ԵՒ ԼԱՒԱԳՈՅՆ

ԿԱՐԻ ՄԵՔՔԵՆԱՅՆԵՐԸ

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ՄԻԱՅՆ

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ ՄԲԵՐԱՆՈՅՆԵՐԸ

Պալաթիա, Կալանի խան, 2
Պոլիս, Մահմուտ բաղա, 90
Բերա, Մեծ փողոց, 208

Ներկայացուցիչ Թուրքիոյ, համար
Կ. ՆԻԿՏԻՆԿԻՐ

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԻՆ

Ամէն ճշմարիտ մեքենայ կը կրէ թեւին վրայ Singer Manufacturing Company և վրան՝ Գործարանին նշանը։

ԶՐԻ ԱՇԿԵՐՏՈՒԹԻՒՆ—ԶԱՓԱԼՈՐ ԳՆԵՐ

ԳԻՒՐՈՒԹԻՒՆ ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՎՃԱՐՄԱՆ

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ԲԻԼԱՖԸԼՆՍ

Մովային ապահովագրութիւն։ Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Գ. ժ. Վ. Ուիթոլ, Ուիթոլ խան Պահչէ-գարու, Պոլիս կամ Ղալաթիա, Ուէքսիատի խան թիւ 20։ 307

(ՇԱՔԱՐԱՎ ՊՈՏԱՏ)

ՀԷՑՏՈՓԻ

ՆՈՐ ՓԱՑԹԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ

Աւանդի ընդունուր քէշխիրեան պարտականի և առատորդ դիւտ մը։ Գիտութեան յաղթանակները։—Եղեգնական Հէցոփի Ֆոսֆորիտներ։ Տարբերութիւն։ Հեղինակներ գրուածներ։ Ամենայն դեղատներ և մանրավաճառներ կեանքի յաւագրն և բնաստաղծն։ Այսպէս, թէպէտ անհամար դեղատներ կան հիւանդութեանց դեմ, և մեծ ոգեւորիչ վերագրելով հանդերձ ասոնց, Տարիոր Հէցոփի դեղատ ծանանցուած է անոնց ամենէն է հիմնաւ է։

ԲՈՇԵԿԱՆԱՆ ՆՈՐ ԴԵՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Բոշեկը, որոց պատուիրած օրական չորս կամ հինգ դեղատները կը տկարանին տասնոյց եւ կանանց, ամենայն ինչ ունին, պիտի կրնան իրենց հիւանդաց ուտելիքնեն և խմորեալ տալ այս տարատարբ դեղատներեն մէկ երկուքով։ ՏՈՒԹԻՄՈՒ ՀԷՑՏՈՓԻ ՆՈՐ ՓԱՑԹԵՂՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏԻՆԷՆ մէկ երեսն Հնոյ կը բաւեն դնելու Տնոյ, տասնեակ լաստաթով կանանց, ամենայն և խործակի մէջ, և միասն պայման ու ինքնեւ ընելու։ Եթէ Փայտեղը տկարացած է իւր գործին մէջ, կը կազ-գուրէ, և եթէ Ջղային գրգռիւնը խանգարուած է, կը գրգռիչ ազդեցութիւն։

ՄԱԼԱՀՈՒՐԵՆԼՆ ՆՇԱՆԵՐ

1. Ասանիքի ծանրութիւն։
2. Կրծքոյ սեղմուածութիւն կը զգա-խիտ պատմուտաս։
3. Ամենայն ուրախութիւն։
4. Ջղերի տեսոյ տկարութիւն և լարանութիւն։
5. Բերանի մէջ դեղ հոտ մը և ցաւեր լեզուն։
6. Ուղղակի գրգռութիւն, մերթ ընդ մերթ ալ փոր-հանութիւն։
7. Գլխու ցաւ մեկոյի վրայ։
8. Անդրանկի պակասութիւն։ Ամենայն ցաւերու։

Վերոյիշեալ ամենն նշանները բաղդատու

«ալէլուեա՛, ալէլուեա՛». Հայրապետացուն պատասխանում Սաղմոսից՝ «Ուրախ եղէ ես՝ ոյք ասէին ցիս, ի տուն Տեառն երթիցուք մեք» և ապա «Ի մէջ Տաճարիս» ևայլն։ Այդ միջոցում Իշման Տեղի սուրբ սեղանի առաջ հոգեւորականութիւնը չարվում է աջ ու ձախ կողմից, իսկ բազմեցրած Ս. Խաչի պատուանդանի մօտ դրած է երգմնագիրը, որ պիտի սարքադրէ Կաթողիկոսը։ Այնուհետեւ պ. պրոկուրօրը բարձրաձայն կարդում է ռուսերէն լեզուաւ Կայսերական Բարձրագոյն հրովարտակն Հայրապետացուն Կաթողիկոսական աստիճանի մէջ հաստատելու մասին։ Նոյնը կարդացվում է նաև հայերէն լեզուաւ։ Ապա Սինոդի անդամներից մէկը կարդում է Հայրապետացուի երգմնագիրը և նորից դնում է Ս. Խաչի պատուանդանի մօտ։ Այս ժամանակ Հայրապետացուն ծունկ է խոնարհում Խաչի առաջ և երբ եպիսկոպոսներից մէկը ասում է Սաղմոսից «Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա ի մեզ Տէր», նա երկրպագում է ծնրադրութեամբ Աստուծոյ Տաճարի առաջ։ Յետոյ ոտքի կանգնելով վեր է առնում երգմնագիրը, ստորագրում և տալիս է Սինոդականներին, որից յետոյ մաղթանք և պահպանիչ է ասվում և ներկայ եղող հոգեւորականները, համբուրելով Հայրապետացուի աջը, գնում են դասը։ Սկսվում է երեկոյեան ժամերգութիւնը, որի աւարտելուց յետոյ, Վեհափառը հանդիսաւոր կերպիւ, բայց առանց թափօրի վերադառնում է իւր բնակարանը։

Մօտ մէկ ժամ հանգիստ առնելուց յետոյ, նորից հնչում է վանքի զանգակը և եպիսկոպոսաց դասը գնում է հրաւիրում Հայրապետացուին եկեղեցի երեկոյեան «Եկեսցէն» ասելու։ Եկեսցէից յետոյ, Վեհափառը սկսում է «Հրամայեա» Սաղմոսով՝ «Տէր, եթէ զչրթունս իմ բանաս» ևայլն։ Այնուհետեւ վանքի բոլոր միաբանութիւնը՝ Հայրապետացուից սկսած մինչեւ յետին սարկաւագը, ամբողջ գիշերը նուիրում են իրանց ամենաջերմ աղօթքների։

Միւս օրը (կիրակէ, այսօր) առաւօտեան ժամը 9ին, երբ տալիս են վանքի փոքր զանգակները, սրբազան Հայրապետացուն և տաներկու հանդիսաւոր եպիսկոպոսները մտնում են եկեղեցին զգեստաւորուելու։ Երբ ամենայն ինչ պատրաստ է, հնչեցնում են վանքի բոլոր զանգակները և միաբանութիւնն ու բոլոր ժողովուրդն ըստ տապում են եկեղեցի։ Տասն և երկու զգեստաւորուած եպիսկոպոսները, երբ սկսվում է ժամասացութիւնը, դուրս են գալիս խորանից և բարձրանում են Աւագ Սեղանը Ս. Աստուածածնի, ուր պիտի կատարուի պատարագի խորհուրդը։ Այստեղ ամեն մի եպիսկոպոսի համար բազմերոտ է յատուկ աթոռ։ Այդ միջոցում Հայրապետացուն որ այդ օրուայ պատարագիչն է, տակաւին մնում է խորանում և կարդում է քանի մի խորհրդաւոր աղօթքներ։ Սեղանի առաջ շարուած է մի մեծ խումբ զգեստաւորուած դպիրների, սարկաւագների և երգեցիկ վարդապետների։ Երբ աւարտում են սովորական «Երեք ողորմեայքն» և զգեստաւորութեան շարականը, Հայրապետացուն մեծ հանդիսով դուրս է գալիս խորանից և գնում է Ս. Աստուածածնայ Տաճարը։ Այդ հանդիսաւոր ընթացքի ժամանակ երգում են «սուրբ Տապանակի» շարականից՝ «Այսօր Աստուածութիւնն զուարճանայ Նոր հաստատելով զերկիր» և այլն, ուր պարզապէս մեկնվում է և այսօրուայ հանդիսի պատճառը, երբ երգում են՝ «Խնդա՛ և զուարճացիր եկեղեցի կոյս սուրբ և հարսն երկնաւոր փեսային, ահա տեսանեմք զօծեալն զԻրիստոս, զոլով առ քեզ լոյսն հեթանոսաց» և այլն։ Երբ այնուհետեւ սարկաւագը ձայնում է՝ «ալէլուեա, ալէլուեա», իսկ Հայրապետացուն պատասխանում է «Լուսացից սրբութեամբ» և այլն, հանդէսը Ս. Աստուածածնի սեղանից ցած է իջնում և գնում է հիւսիսակողմը գտնուող Սուրբ Ստեփաննոսի Տաճարը։ Այստեղ վայր դնելով պատարագի սուրբ սպասը, հայրապետացուն նորից իջնում է և հանդիսով գալիս դարձեալ Սուրբ Աստուածածնի տաճարը, ուր սպասում են իրան 12 եպիսկոպոսները։ Սկսվում է պատարագը։

Երբ որ պատարագի արարողութիւնը հասնում է այնտեղ, որ ասում է «Զի ողորմած և մարդասէր ես Աստուած» և այլն, Հայրապետացուն ծունկ է խոնարհում երեսը դէպի ժողովուրդ (արեւմուտք) և սկսվում է ձեռնադրութեան հանդէսը։ Սկսում է աւագ սարկաւագը բարձրաձայն ասելով՝ «Զաղաչեսցուք զմարդասէրն Աստուած զմսն ծառայիս այսորիկ, որ ընտրեաց առաքելոյ վիճակն է, եղէցին զ հոգ և զ զոյժ։

Մօտենում է վերջապէս ամենահանդիսաւոր րոպէն։ Աւագադոյն արքեպիսկոպոսը վեր է առնում սրբալոյս Մեռոնի շիշը և՝ մինչ մնացած տասն և մէկ եպիսկոպոսները երգում են «Առաքելոյ աղաւնոյ» շարականը, մօտենում է Հայրապետացուին և բոյթ մատով օծում է Նորա գագաթը խաչաձեւ, ասելով՝ «Օրհնեսցի, օծցի և սրբեսցի գագաթ տեառն (այս ինչ անուն սրբազնակատար Կաթողիկոսի այս նշանաւն» և այլն և իսկոյն օծեալ տեղի վրայ դնում է բամբակ*)։ Այն ժամանակ Օծեալին հագցնում են սպիտակ զգեստ, աջ ու ձախ կողմից ծիրանի աստառով Գլխին ծածկում են ձիւնի նման սպիտակ երկու տակ քորոնացին գցում են ուսանոց (վանկաս), որի վերայ ոսկեթելով քանդակագործուած են Փրկչական, Ս. Աստուածածնի և սուրբ Հայրապետաց կերպարդրութիւնները։ Վրան ծածկում են բազմաթաչ նկարներով զարդարուած նափորաբ։ Գօտիկից կապում են ձախ կողմից ոսկեթել նկարներով և պատկերներով քանդակուած ծանրագին Հայրապետական կոնքբեռն, որ սրբի դատաստանց տակտակների նշանակութիւնն ունի։ Օծեալի ոտքին տալիս են կօշիկ, մատին հագցնում են վարդաձեւ Հայրապետական մատանին և բազմեցնում են չքեղ բազկաթոռի վրայ։ Բոլոր հոգեւորական դասը երգում է «Այսօր ուրախացեալ ցնծան» շարականը, իսկ եկեղեցուց դուրս՝ հընչեցնում են բոլոր զանգակները, արձակում են հրացաններ (եթէ, ըստ սովորութեան, Երեւանից եկած կան տերութեան զօրքեր—նոքա եւս), նուագում են Ռուսաց զինուորական նուագածուաց խումբը և տեղական զուռնան, իսկ պարսպում կուտակուած բազմութիւնը աղաղակում է «Կեցցէ՛ Հայրապետն»։

Դառնանք եկեղեցին։ Երբ երգումեն «Ողջոյն տուք միմեանց», եպիսկոպոսները մէկ մէկ մօտենում են Նորոգ Օծեալ Պատարագիչ Հայրապետին, առնում նորանից ողջոյն, համբուրում օծեալ գագաթը և դառնում իւրեանց տեղը՝ սեղանի վրայ։ Այնուհետեւ Հայրապետը շարունակում է պատարագը, բայց նախ, երբ հասնում է այնտեղ, որ ասում է՝ «Տէր Աստուած զօրութեանց», վերցնում է քօղը և աւարտում է խորհուրդը բաց գլխով։ Նոյնպէս թէ Հայրապետը և թէ եպիսկոպոսները հանում են իրանց եմիփորոնը մինչեւ պատարագի վերջը։ Պատարագից յետոյ բոլոր հոգեւորականութիւնը չքեղ հանդէսով դուրս է գալիս եկեղեցուց և շարականներ երգելով տանում են Վեհափառ Հայրապետին իւր վեհարանը։ Այդ միջոցին Նորին Օծութիւնը օրհնում է պարսպում կուտակուած ժողովրդին։

Քանի մի ժամանակ հանգիստ առնելուց յետոյ, Վեհափառը մեծ դահլիճի մէջ բազմում է Հայրապետական զարդարուած դահի վրայ, և ընդունում է ներկայացող հոգեւորականների եւ աշխարհականների շնորհաւորութիւնները։ Այնուհետեւ վանքի սեղանատանը լինում է հանդիսաւոր ճաշկերոյթ, ուր Հայրապետը բազմած է բարձր, առանձին։

Ներկայ եղողների գրչին թողնելով մեծաշուք հանդիսիս մնացած մանրամասնութիւնները և ճարտար նկարագիրը, աւելացնենք որ նոյն օրը, երեկոյեան ժամի ժամանակ, եպիսկոպոսները Նորից գալիս են Վեհարան և հրաւիրում են Նորին Օծութեանը եկեղեցի երեկոյեան ժամերգութեան։ Երբ եկեղեցուց մէջ մտանում են Հայրապետական Աթոռին, արքեպիսկոպոսներից երկուքը բարձրացնում են Կաթողիկոսի թեւից և բազմեցնում Ս. Լուսաւորչայ դահի վրայ։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ԵՐԻՑԵԱՆՑ
(ԱՐՁԱԳԱՆՔ)

*) Աւելորդ չէ յիշել, որ այդ միջոցին մնացած տասն և մէկ եպիսկոպոսները ձեռքերում բռնած ունին սուրբ մասունքները և նոցանից մէկը Օծեալի գլխին է դնում օրհնելով Ս. Լուսաւորչի աջը։

ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ

(Թղթակցութիւն «Մեղու» Հայապատի» լրագրէ)

Նորին Վեհափառութիւնը դուրս գալով Թիֆլիսից հոկտ. 26ին երեկոյեան ժամը 11ին ուղեկցութեամբ Հրաւիրալ Սրբազանների, Աստրախանայ վիճակի կառավարիչ Սուքիաս եպիսկոպոսի, Վրաստանի Առաջնորդ Արիստակէս եպիսկոպոսի, Սինոդի Պրոկուրօրի և գեներալ Ամբարդանովի հասաւ Աղթափա կայարանը առաւօտեան ժամը 3ին։ այնտեղ դիմաւորեցին Նորին Վեհափառութեան Գանձակի Հայ ժողովրդեան և հոգեւորականութեան ներկայացուցիչներ և Ղազախու գաւառապետ Իշխան Թարխանովն, որը Գանձակի նահանգապետի կարգադրութեամբ ուղեկից եղաւ Վեհափառ Հայրապետին մինչեւ իւր գաւառի սահմանն։ Ճանապարհին ամենայն տեղ շրջակայ Հայ գիւղերի ժողովուրդը ցնծութեամբ դիմաւորում էր Վեհափառին փոչոտային կայարաններում և կեցցէներով ճանապարհ դնում։ Երբ հասաւ Նորին Սրբութիւն Քարվանսարայ գիւղը, որտեղ պիտի վայելէր յառաջագոյն պատրաստուած նախաճաշիկը տեղական դպրոցական տան մէջ, որը զարդարուած էր ծաղիկներով և գորգերով, մեծ բազմութիւն ժողովրդից և քահանայից դիմաւորեցին Նորին Վեհափառութիւն, ի դիմաց որոց բարեկարգ զորածակալ Մեսրոպը քահանայն խրոխտ ձայնիւ կարդաց խմատալից հանռօտ ճառ, որով շնորհաւորում էր Նորին Սրբութեան շնորհաբեր գալուստն։ զկնի որոյ Նորին Վեհափառութիւն հանռօտ խօսքերով յայտնեց իւր գոհունակութիւնը նոցա ցոյց տուած ջերմեռանդութեան համար և ասաց նաեւ թէ։ «Ես շատ անգամ պատահել եմ այս տան մէջ և ուրախութեամբ տեսել եմ սորա մէջ լցուած ուսման ծարաւով ձեր որդիք։ ցաւում եմ, որ այս անգամ տեսնում եմ այս չէնքը այսպէս դատարկ և «ամայի։ բայց մի՛ յուսահատիք, սիրելիք։ «յոյսերդ դրեցէք Աստուծոյ վերայ և դարձ«եալ կը տեսնեք այս չէնքը դպրոցը բաց և «ձեր որդիքը ուսում առնելիս սորա մէջ», առ որ ի պատասխանի ժողովրդականք լցուած անպատում խնդութեամբ քանիցս կրկնեցին «կեցցէ՛» բառը։ Նոյն օրը Հոկտ. 26ին երեկոյեան, ուղեկցութեամբ բազմաթեան ձիաւորների Նորին Վեհափառութիւն հասաւ Դէլիժան քաղաքը, ուր նոյնպէս դիմաւորեցին բոլոր տեղւոյն բնակիչք և Պ. Եարպետանց ամենաբ երկրաչափն հիւրասիրեց իւր տան մէջ զՆորին Վեհափառութիւն և պատուեց սիրալիր ընդունելութեամբ և փառաւոր հացկերութիւն։ Միւս օրը 27ին առաւօտեան ներկայացաւ Նորին Վեհափառութեան բոլոր տեղւոյն հայ ժողովրդականք և հոգեւորական դասը, այնպէս և Ալէքսանդրապօլից յատկապէս եկած տեղւոյն Յովսէփ Բարեշ. Սահակ վարդապետը իւր քահանաներով և Հաղարծին վանքի վանահայր Բարեշ. Պողոս վարդապետն, զորս օրհնեց Նորին Վեհափառութիւն և ապա նստելով կառք շարունակեց իւր ճանապարհն ուղեկցութեամբ չատ ձիաւորների։ Դէլիժան լինելով սահմանագլուխ Վրաստանի վիճակին, Հայրապետի հրամանաւ Վրաստանի Առաջնորդ Գեր. Արիստակէս եպիսկոպոսը մնաց այն տեղ Թիֆլիս վերադառնալու համար։ Երբ հասաւ Նորին Վեհափառութիւն Սեմենովկա կայարանը՝ այնտեղ դիմաւորեցին Նորին Սրբութեան Երեւանայ փոխ Թեմական Գեր. Գէորգ եպիսկոպոս Սուրենեանց, գաւառապետ Պ. Վաղարշակ Շահխաթունեանց իւր օգնականներով, Հաշտարար մէջնորդ Պ. Արշակ Տէր Յովսէփեանց, Նոր-Բայազիդու գործակալ և Բարեշ. Պետրոս վարդապետ, Սեւանայ վանից վանահայր Բարեշ. Կարապետ վարդապետ և մի քանի ուրիշ հոգեւորականներ մեծ բազմութեամբ ժողովրդից, որոց առաջարկած աղն և հացն օրհնելով Նորին Վեհափառութիւն ուղեկցութեամբ յիշեալ անձինքների և շատ ձիաւորների շարունակեց իւր ճանապարհ։

Երբ Նորին Վեհափառութեան կառքը անց էր կենում Զիրուխլու գիւղի մօտից՝ տեղւոյն հայազգի ժողովրդականք արք և կանայք ծերք և տղայք վազք վազ գալիս էին դէպի Նորին Սրբութեան կառքը։ Վեհ. Հայրապետը տեսնելով իւր որդւոց այդ ջերմեռանդութիւնը, չը նայելով եղանակի սաստիկ ցրտութեան, բարեհաճեցաւ դադարեցնել տալ իւր կառքը և սպասել մինչեւ բոլորեքեան դան հասնեն, յետոյ օրհնեց դնոսա «Պահպանիչով» եւ շարունակեց ճանապարհը։ Փոքր ինչ յետոյ Մաստոցներ անուանուած տեղում Սեւանայ վանքի հանդէպ ընդառաջ ելին Նորին Վեհափառութեան բոլոր միաբանք այդ վանքի և համբուրեցին Նորա Սուրբ Աչը, որտեղից շարունակելով ճանապարհն Նորին Վեհափառութիւն հասաւ Ելենովկայ կայարանն։ Այնտեղ սպասում էին շնորհաբեր գալստեան Նորին Սրբութեան մեծ բազմութիւն շրջակայ գիւղերի հայերի և այնտեղ պատրաստուած էր Երեւանի փոխ-թեմական տնօրէնութեամբ ճաշ։ Նոր-Բայազիդու գործակալ վարդապետը և բազաքական դպրոցի կրօնուսոյց Եղիազար քահանայն կարդացին ճառեր, որոց յետոյ Վեհափառն բարեհաճեցաւ վայելել պատրաստուած ճաշն և ապա օրհնելով ժողովուրդը շարունակեց իւր ճանապարհն։ Քանի ճանապարհը շարունակւում էր, այնքան և ուղեկից ձիաւորների թիւը հետզհետէ աւելանում էր։ Երբ հասաւ Ն. Վեհափառութիւն Ախթալայի կայարանի մօտերը, առաւել ևս շատացան դիմաւորող ձիաւորներ, իսկ բուն կայարանի դիմաց անթիւ բազմութիւն ժողովրդից սպասում էին իւրեանց քահանայներով արժանի լինել Նորին Սրբութեան օրհնութեան։ այնքան չատ էր բազմութիւնը, որ տեղական և Նորին Վեհափառութեան ուղեկցող քաղաքական ըստպայք և ատոհմաւորք հազիւ թէ կարողանում էին կարգ կանոն պահպանել, որովհետեւ ամենքը լցեալ անպատում խընդութեամբ կամենում էին տեսնել զՆորին Վեհափառութիւն, Նորա Սուրբ Աչն համբուրել և օրհնութիւնը առնել։ Վեհափառ Հայրապետը իջաւ իւր կառքէն, սիրով ընդունեց ժողովրդեան առաջարկած հացն և աղն։ Պահպանիչով օրհնեց զամենեսեան, որոյ ի պատասխանի թնդացուցին օդը ժողովրդեան անդադար և բարձրաձայն կեցցէներ։ Սրտաշարժ էր տեսարանը, անպատմելի էր ժողովրդեան ցնծութիւնը, որոց շատերը ծնկաչոք աղօթում էին, խաչակնքում էին երեսներ և ուրախութեան յորդ արտասուքներ էլն թափում աչքներից, որ արժանի եղել են տեսութեան Նորին Վեհափառութեան իւրեանց հոգեւոր Հօր։ Ախթալայից նոյն հանդիսաւոր ուղեկցութեամբ բազմութեան ձիաւորների Վեհափառը հասաւ Սուխոյ Ֆանտան կայարանը, ուր նոյնպէս դիմաւորեցին մեծ բազմութիւն ժողովրդից, որը մատուցին Նորին Սրբութեան աղ և հաց և Վեհափառն օրհնելով զնոսա մտաւ իւրեան հոմար գաւառապետ Պ. Շահխաթունեանցի մեծ խնամքով պատրաստել տուած սենեակն գիշերելու։ Միւս օրը հոկտ. 28ին Վեհ. Հայրապետն շարունակելով իւր ճանապարհն հասաւ Եչեւանի կայարանը, ուր սպասում էին Նորին Վեհափառութեան գաղստեան Երեւանի փոխ-հնգապետ, գաւառապետ, շատ ատիճանաւորք, դունդ մի թիկնապահ զօրաց և անթիւ բազմութիւն հայազգի ժողովրդից, որոց ուղեկցութեամբ Վեհափառ Հայրապետն ունելով առջեւէն երկու քահանայք ձիահեծեալք՝ որոց միոյն ձեռքը Խաչ Կաթողիկոսական և միւսին Հովսեպատեսական գաւազան, շարունակեց իւր ճանապարհ դէպի Երեւան և երբ հասաւ Քանաքեռ գիւղին այնտեղ դիմաւորեցին խաչերով, խաչվառներով և շարականով տեղական քահանայք և գիւղական հասարակութիւնը։ Վեհափառն իջաւ կառքէն համբուրեց սուրբ Խաչն և Աւետարան, օրհնեց զամենեսին և վերստին նստելով կառք՝ հասաւ Երեւանի սահմանագլուխը, ուր ընդառաջ ելին Նորին Սրբութեան մեծ բազմութիւն ձիաւորների, Երեւանի քաղաքագլուխ գերազնիւ Պ. Գեղամանց Քաղաքական խորհրդարանի հայ և մահմեդական իրաւասուներով, որը մերձենալով Վեհափառ Հայրապետի կառքին ողջունեց Նորին Սրբութեան ընորհաբեր մուտքը գեղեցիկ և սրտաուչ ճառով։ Այնուհետեւ ուղեկցութեամբ ահագին բազմութեան ձիաւորների և կառքերի մէջ նստած ժողովրդից, որոց մի ծայրը Քանաքեռ գիւղի մէջն էր և միւսն Երեւան քաղաքի սկզբում, Վեհափառը չքեղ և ամենափառաւոր հանդիսաւ մուտ գործեց քաղաք, որոյ բոլոր տներ զարդարուած էին գոյնզգոյն դրօշակներով և կապերտներով։ Երբ հասաւ գնացքը մեծ հրապարակի սկիզբը պարտիզին քով, ուր չինուած էր գեղեցիկ կամար զարդարուած գոյնզգոյն ծաղիկներով, տերեւներով և ծառատունկերով, որոյ միջակէտին կայր Վեհափառ Հայրապետի Անուան սկզբնատառը «Մ», Վեհափառը իջաւ կառքէն։ Այնտեղ զգեստաւորեալ սպասում էին տեղւոյն բոլոր հոգեւորականաց դասը իւրեանց գլուխ ունելով Երեւանի փոխ-թեմական Սրբազան Սուրէնեանց եպիսկոպոսը, Գայանեան օրիորդաց դպրոցի աշակերտուհիք ձեռքերին ծաղկափունջերով երկու կարգ շարուած և անթիւ բազմութիւն հայազգի և օտարազգի ժողովրդից, որք լցուած էին մեծ հրապարակի, չրջակայ տանց տանիքների և ծառերի վերայ։ Անմիջապէս Վեհափառը հագաւ շուրջառ և առաւ ձեռքը խաչ և գաւազան և ապա հոգեւորական դասը սկսաւ երգել «Հրաշափառ Աստուած» շարականը և այդպիսի չքեղ և հանդիսաւոր գնացքով մտաւ Ս. Սարգիս Մայր եկեղեցին, ուր պատշաճաւոր սաղմոսերգութիւնէն յետոյ, Սրբազան Սուրէնեանցն կարդաց ի դէմս Նորին Վեհափառութեան մի ազդու և իմաստալից ճառ, որում ի պատասխանի Նորին Վեհափառութիւնն դառնալով ժողովրդեան ասաց։

«Ողջոյն ընդ ձեզ դասք հոգեւորակա«նաց և աշխարհականաց։ ողջոյնս այս խա«ղաղութեան է նշանակ։ ուր խաղաղու«թիւն է անդ սէր, խնդութիւն, քաղցրու«թիւն, բարօրութիւն, երկայնմտութիւն «և ժուժկալութիւն։ այսօրիկ են պարգեւք «Հոգւոյն Սրբոյ, զորս խնդրեմ յԱստուծոյ «տալուս ի հոգիս, ի միտս և ի սիրտս «ձեր ամենեցուն։ Բարեպաշտօն Հանդիսա«կանք։ Ըստ սրբոյ Հարց եկեղեցւոյ եպիս«կոպոսութիւն է մարմրոսութիւն։ ապա «ուրեմն և Կաթողիկոսութիւնն է բարոյա«պէս նահատակութիւն վասն Աստի եւ Ե«կեղեցւոյ։ ոմ կ'երեւակայէր թէ այդ բա«ղոյապէս նահատակութեան ասպարէզ մը«տանելն ինձ պիտի վիճակուէր։ ոմ կ'ե«ղեւակայէր որ Մայր Աթոռոյ Սրբոյ Կա«թուղիկէ Էջմիածնի տարութեան քօղն ե՛ս «պէտք է ի բաց պարուրէի յերեսաց Հար«սին լուսոյ Սրբոյ Կաթուղիկէ Էջմիածնի, «սակայն այսօրիկ իրողութիւնք են, որք «կատարեցան և որոց մէջ սակաւ է իմ հո«գեկան մասնակցութիւն։ Ոչ կասք ինձ «ա՛յն ցանկալի առաւօտն և այն երջանիկ «օրն, յորս բացուած տեսնէի Հայոց եկե«ղեցական ծխական դպրոցներն, որոց մի«ջումն է իմ կատարեալ հոգեկան մասնակ«ցութիւն և բերկրանք։ Բայց և այնպէս «եթէ կենդանի հաւատք ունենանք առ «Աստուած և կատարեալ հաւատարմութիւն «առ Օգոստափառ Կայսրն ամենայն Ռու«սաց, յուսալի է թէ մենք կը հասնենք մեր «նպատակին։ Ուրեմն, սի՛րելիք, աղօթենք «առ Աստուած վասն երկարութեան կենաց «ՆՈՐԻՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՄԵԾՈՒԹԵԱՆ, աշ«խատենք անդրդուելի մնալ մեր հաւա«տարմութեան մէջ առ Գահն Ռուսիոյ, հաւ«տատուն մնանք մեր հարազատութեան մէջ «առ Մայրն մեր Ս. Կաթուղիկէ Էջմիածին, «սիրենք և պաշտենք խաղաղութիւն, լի«նենք առաքինի և բարի քրիստոնեայք և «այն ժամանակ մեր կեանքը կը քաղցրանայ, «մենք կ'զգանք և կը վայելենք հանգստու«թիւն, խնդութիւն, բարութիւն և երջան«կութիւն»։

(ՄԵՂՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ)

Ο ԲԱՆԹԷՌՆ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՆՈՐԱՁԵՌՈՒԹԵԱՆՑ
ԳԱԼՖՕՐՈՒԼՕ
ԵՎ ԲԱՐՔ

394—Բերա, Մեծ-փողոց—394

Գալֆօրուլօ եղբարք պատիւ ունին ծանուցանել Հասարակութեան, թէ յառաջիկայ Դեկտեմբեր ամսոյ մէջ մտադիր լինելով վերջնապէս իրենց վաճառատունը փոխադրել Կալաթա Սերայի Կայսերական Լիսէի դիմաց Թիւ 206 ընդարձակ շէնքն, զոր արդէն վարձած են, և ուզելով կարելի եղածին չափ շուտ ձեռքէ հանել իրենց ստացած Նորաձեւութեանց մթերներն, այս նրպատակաւ զգալապէս նուազեցուցած են իրենց ամեն ապրանաց, մանաւանդ նոր մանուածոց և հանդերձեղինաց գիներն, և Հոկտեմբ. 28 Երկուշաբթիէն սկսած են զեղչեալ գներով արատաստոր վաճառում մը։

Հասարակութիւնն որ միշտ պատուած է Գալֆօրուլօ եղբարց Վաճառատունն իւր վստահութեամբ, փատահ լինելով անդ գտնել փափաքելի առաւելութիւններն, ի նրկատ առնելով իւր ապրանաց ճոխ և բազմազան մթերքներն և միշտ գերազանց յատկութիւնն, այս վաճառման մէջ՝ բացի նոյն առաւելութիւններէն՝ պիտի գտնէ խիստ մատչելի և չափաւոր գներ։

Տե՛ս Դ. երես Սինկերի ճշմարիտ կարի մեքենայից ծանուցումը։

ԼՎԳԱՅՔԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Եվգայքը Հիւմայուն վարիսաթը ումումիչ իտարէսի մահիւլաթ չիւլէսինտէ պէհէր կիւն միւզայտէլերի իգրա օլունագատա օլան աթիիզդիքը մահլիւլաթին իչուս 1301 սէնէսի Թշրրինի էվվէլին 21ինի բազար երթէսի կիւնիւնէն Թշրրինի սանինին 18-ինի բազար երթէսի կիւնիւնէ տէկին 3 տէֆա իլան գրըլմըշ իսի վէ մահը մէզքիւրը 18ինի բազար երթէսի կիւնիւնէն Թշրրինի սանինին 23ինի բազար երթէսի կիւնիւ միւզայտէլի ինթիհայէսի հուզուրը նէզարէթէտ սաաթ 6տան 10ա գատար պիլ իգրա երթէսի սալը կիւնիւ եիւզէտ 3 վէ տահա զիյատ զամի վուգուս պուլուր իսէ գապալ օլունարագ անտէն սոնրա քէֆիյէթէ թէվֆիկը իսթիյան գըրնճաղընտան գըյմէթը մուխամիհէսինին էօչրինէ միւսավի թէէմին ադէսի իլէ պէրապէր իտարէի մէզքուրէյէ միւրաճաաթ իթմէկէրի լազըմ կէլէճէկի ձիւնիւ տէֆա օլարագ իլան վէ իսթար օլունուր։

· 5 · 000038 · — Զէնկէլ գարիյէսինտէ եէնի մահալլէսի տէրուինտէ 1 գուլպէյ յի միւրթէմիլ թէրպիէն 8388 մէթրո վէ սէնէվի 3333 զրչ. քիրալը 1 գրթա պօսթան կէտիկինին պիւթիւնի 4 հիսսէ իթիպարը իլէ 3 հիսսէսի վէ միւլքինին 6 հիսսէսէն 3 1/2 հիսսէսի։ (Հիսսէի մահլիւլէ հէր նէ գատար պիր կէտիք տամիկինտէ իսէ տէ միւթէվֆանըն հալը հայաթընա հիսսէսինէ այիտ մահալ էթրաֆընա թարիգ չէվիրէրէք էլեեվմ 4000 զրչ. իլէ միւսթագիլ պօսթան մահալ օլարագ գուլլանմը օլտուղու։)

· 20000 · 9—Զարշուի քէպիրտէ Պէդէսթէն Սահաֆլար գաբուսը սօգաղընտա թէրպիէն 11 մէթրո արատտէ չէհրի 150 զրչ. քիրալը քեարկիր 1 պապ խաֆաֆ տիւքքեանը կէտիկինին պիւթիւնի։

· 15000 · 5 · —Նէ յսիլ հարէմ Հիւսէին աղա մահալլէսինտէ Ֆիւզէյլ եաղընը սօգաղընտա թէրպիէն 72 մէթրո 1 գրթա մէնգիլ արասը։

· 13000 · 135 · —Պէ յօղուլնտա Նէյլսիլ հարէմ Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Թարլա պայը ճատտէսինտէ թէրպիէն 72 մէթրո 1 գրթա մէնգիլ արասը։

· 25750 · 147 · — Պալըգ բազարընտա Նէյլս Մէհմէտ Ֆիրանի մահալլէսինտէ Պալըգ բազարը ճատտէսինտէ թէրպիէն 140 զըրա արատտէ Ֆէվգիտէ 3 օտայը միւշթէմիլ սէնէվի 10000 զրչ. քիրալը քեարկիր 1 պապ խաֆեարը մաղազասընդն կէտիկինին 120 սէհիմտէն 7 1/2 սէհիմի վէ գալէի զէմին վագֆրնատ պիպ կէտիք գալէ մահալինին իթիպարը մէզքիւր իլէ 11 1/2 սէհիմի։

· 3000 · 44 · —Զարշուի քէպիրտէ Թէբլաքիլէր օսգաղընտա թէրպիէն 22 մէթրո արատտէ չէհրի 80 զրչ. քիրալը 1 պապ թաֆիր տիւքքեանը կէտիկինին սիւլիս հիսսէսի։

· 4000 · 9 ճէֆտիտ · —Իտիկիւտարտա իշէմի պաչը մահալլէսինտէ Պաղգալ օսգաղընտա թէրպիէն 33 մէթրո արատտէ 2 օատ վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 172 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 20 զրչ. քիրալը 1 պապ ալչալ մէնգիլին պիւթիւնի։

· 3000 · 17 · —Զարշուի քէպիրտէ եօրկանճլար իչինտէ եէնիլ տիրէք օսգաղընտա թէրպիէն 9 մէթրո արատտէ չէհրի 40 զրչ. քիրայա միւշթէմիլ միւք մա կէտիք 1 պապ եօրղանճը տիւքքեանը։

· 2331 · 45 · —Թավուգ բազարընտա Հաճի Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Զիրինկիրլեր ճատտէսինտէ թէրպիէն 22 մէթրո արատտէ չէհրի 40 զրչ. քիրալը քեարկիր պիր պապ չիրինկիր տիւքքեանը կէտիկինին 9

· 1167 · 10 · —Զարշուի քէպիրտէ Քէպէճի խանընտա ալի դաթտա թէրպիէն 33 մէթրո արատտէ չէհրի 40 զրչ. քիրալը պիր պապ օտանը 9 հիսսէսէն 3 հիսսէսի։

· 1733 · 36 · —Թահթա գալէտէ Րիւսթէմ բաշա մահալլէսինտէ Ուզուն չարշը ճատտէսինտէ թէրպիէն 22 մէթրո արատտէ Ֆէվգիտէ 8 օտայը միւշթէմիլ 1 պապ գունտուրմը տիւքքեանընը 120 ագչէէն 3 ագչէսի վէ 1 ագչէնին խումս հիսսէսի։

· 5000 · 9 · —Ագսէրայտա Զագըր աղա մահալլէսինտէ Ճամի չէրիֆ սօգաղընտա թէրպիէն 45 մէթրո արատտէ 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 30 մէթրո պաղչէյի միւշթէմիլ ախչալ 1 պապ մէնգիլ։

· 166 · ճէֆտիտ 51 · —Իւսկիւտարտա Խէվաճէ Հիւսնա խաթուն մահալլէսինտէ Պէօհիսսէսէն 3 հիսսէսի։

· 2331 · 43 · —Թավուգ բազարընտա Հաճի Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Զիրինկիրլեր ճատտէսինտէ թէրպիէն 22 մէթրո արատտէ չէհրի 40 զրչ. քիրալը 1 պապ տէքզմէճի տիւքքեանը կէտիկինին 9 հիսսէսէն 3 հիսսէսի։

յիւք իսկէլէ մէ յտանընտա թէրպիէն 18 մէթրո արատտէ չէհրի 110 զրչ. քիրալը 1 պապ պէրպէր տիւքքեանը կէտիկինին 6 հիսսէսէն 1 հիսսէսի։

· 4070 · 304 · —Պէօյիւքտէրէ գարիյէսինտէ Պէօյիւքտէրէ ճատտէսինտէ թէրպիէն 76 մէթրո արատտէ չէհրի 300 զրչ. քիրալը ախչալ 1 պապ աչճը տիւքքեանընը կէտիկինին 120 սէհիմտէն 22 1/2 սէհիմ հիսսէսի։

ջազգային օրինաց վրայ գրով հեղինակներ բացորոշապես հաւանած են այս տեսութեան։ Եւրոպիոյ համար քննելի միակ խնդիրն ուրեմն սա է թէ, աշխարհավար մը պարտաւո՞ր է ամեն պարագայի մէջ ստորադասել քաղաքական նկատումները մարդասիրական նկատմանց։

«Բոլոնական խնդրոյն մէջ, Պիսմարք Իշխանին քաղաքականութիւնն եղած է՝ ազգին ստուար մեծամասնութեան առաւելագոյն բարեկեցութիւնն ևեթ ի մտի ունենալ, եւ գիտենք թէ հիշեալ այս օրկաւնքով կը վարուի Միացեալ Նահանգաց ամենազան կառավարութիւնն ևս։ Վերջերս քանիցս ծանուցուեցաւ թէ Միացեալ Նահանգաց կառավարութիւնն յԵւրոպա,—ի Գերմանիա, յԻտալիա, յԻսպանիա եւն։— եւ զրկած է գաղթականներ, որք ամերիկեան հողն եկած էին բացարձակ աղքատութեան վիճակի մէջ։ Ի՞նչ ապաքէն Ուաշինկդընի կառավարութիւնը միջոցներ ձեռք առաւ նոսա կանոնադրելու, նուազեցնելու և յետս դարձնելու չինական գաղթականութիւնը Բուլոնացւոց արտաքսումն յԱրեւելեան Բրուսիոյ նմանօրինակ տնօրինութիւն մ՚է։

«Ներքին գործոց նախարար Պ. Բուդքամբը թուանշաններով հաստատեց թէ այն նահանգ զոր գերմանացնելու համար բրուսիական կառավարութիւնը շատ դրամ և ջանք վատնած էր, տակաւ առ տակաւ կ՚ընկճուի (բոլոնական) ստորնագոյն քաղաքակրթութեան մը ներքեւ, Արեւելքէն եկող Բոլոնացւոց հեղեղին պատճառաւ, որ յետս կը մղէ նահանգին գերմանացի տարրն և անոր տեղը կը բռնէ։ «Ինչ պիտի ընէիք, Պարոնայք, եթէ 20,000 իսկատիպ Բարիզցիներ գային հաստատուիլ Ազաս-Լուէն։»

«Պիսմարք Իշխանն անգամ մ՚ըսաւ. «Պոտսդամի մը առաջին պարտականութիւնն է՝ և տարաբնակ ազգային շահերն իւր ինքնապահպանութիւնն է։ Այս վերջ ազգային շահերն բոլոնական տարրին արագ աճումն և գերազանցութիւնն յԱրեւելեան Բրուսիա։ Իշխանը բոլոնական ջոտար, տարին և անիշխանական ցեղին այսպէս Բրուսիոյ սահմանաց վրայ զօրանալն արգիլելով, Բրուսիոյ ազգային գոյութիւնը պաշտպանելու հաւաքն ունի։ Ա՛ռ այժմ այսչափ գիտնեք յարդաքացումն իւր տնօրինութեան, սարսելով որ ինքն իսկ խօսի Բրուսիոյ Երեսփոխական ժողովոյն մէջ, ուր հարցասիրդում մը պիտի ուղղուի նոյն խնդրոյ վրայ։»

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ազգային ժողովոյ յառաջիկայ ուրբաթ աւուր նիստն յետաձգուած է դեկտ. 6ի ուրբաթ աւուր։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն հրաւիրեալ է հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատուցանել յառաջիկայ կիւրակէ օր ի Ս. Թադէոս Բարթուղիմէոս եկեղեցին Եէնի-Գափուի, որոյ տօնախմբութիւնն է։

Կը լսենք թէ Դպրոցասէր Տիկնանց Ընկերութիւնն իւր ծախքերը գոցելու համար հասոյթի բացառիկ միջոց մը գիտելու պէտքն զգալով՝ Վիճակահանութեան մը ձեռնարկած է ընդ պաշտպանութեամբ իւր Ատենապետուհւոյն, Աքնուաչուք Տիկին Սրբուհի Տիւսարի։

Մեր վերջին տար Կաթողիկոսներն ու Օծումն կատարուել է.

Միքէլ	Կաթող	1765	թուի	ապրիլի 20-ին
Ղուկաս	»	1780	»	օգոստոսի 3 »
Դաւիթ	»	1801	»	ապրիլ 28 »
Դանիէլ	»	1801	»	մայիսի 25 »
Եփրեմ	»	1810	»	Նոյեմբերի 9 »
Յովհաննէս	»	1831	»	Նոյեմբերի 9 »
Ներսէս	»	1846	»	յունիսի 9 »
Մատթէոս	»	1859	»	օգոստոսի 15 »
Գէորգ	»	1867	»	մայիսի 21 »
Մակար	»	1885	»	Նոյեմբերի 10 »

(Ազգ-Խաչ)

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԻ ՀԱՅՈՑ

Մեծանուն Այվազովսքիի ծովանկարին վիճակահանութիւնն երեք շաբաթ յառաջ կատարուած և շուրջ 200 ոսկւոյ կարեւոր հասոյթ մը բերած լինելով Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց, Ցնորէն ժողովս Նուիրական պարտ կը համարի ներկայիս իւր երախտագիտական ջերմ զգացումները մատուցանել հրապարակաւ թէ՝ Մեծանուն նկարչին, Աղա Յովհաննէս Այվազովսքիի որ այդպիսի գեղեցիկ հրաշակերտ մը նուիրած էր Ընկերութեանս, և թէ՝ Աղնուաշուք տիկին Սրբուհի Տիւսար-Պէյի որ բարեհաճած էր իւր պաշտպանութեան ներքեւ առնուլ մեր ձեռնարկած վիճակահանութիւնն և որոյ աջակցութեան կը պարտինք միայն մեր գտած կատարեալ յաջողութիւնը։ Հայոց Միացեալ Ընկերութիւնք իրենց պարքը կատարած են են միայն ՊՈՏՍՈՒՈՅ ԱՆԴԱՄ ընտրելով իրենց սոյն երկու մեծ անձնաւորութիւնքն, որոց անդամակցութիւնը պատիւ մ՚է արդարեւ Ընկերութեանս համար։ Ոչ նուազ նուիրակալութիւն կը պարտինք նաև Ընկերութեանս կարեւորագոյն երեսփոխաններեն Մեծ. Այտուլլահեան Գէորգ էֆէնտիի որոյ առաջարկութեամբ է որ Մեծանուն Նկարիչը նուիրած է իւր ծովանկարը նախկին Կիլիկեան Ընկերութեան։

Շնորհակալութիւնն նաև այն Պատ. Ազգայնոց որք մասնակցած են այս վիճակահանութեան։

Ի դիմաց Հայոց Միաց. Ընկերութեանց
Ցնորէն ժողովոյ
Վ. Ատենադպիր — Ատենապետ
Զ. ՀԱԶԱՐԵԱՆ — Գ. Ց. ՅՈՎՍԱԿՄԵԱՆ

Հետեւեալ նամակին հրատարակութիւնը խնդրուած է մեզէն։

Մեր խմբագրութեամբ հրատարակեալ Մեղուաբոյր Անպարտ (Պատկեր-Հայ-Կենաց) ազգային զաւեշտաթերթն ժողովրդեան դիւրամատչելի ընելու նպատակաւ, որոշած է՝ յառաջիկայ դեկտ. 1էն սմսական 5 թերթի բաժանորդագրութիւն բանալ։

Ուստի, ի գիտութիւն ծանուցանելով զայս, կը խնդրենք որ փափագողք բարեհաճին յայտնել մեզ իւրեանց կամքը։

Մնամք յարգանօք
Մ. ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԼԵԶՈՒԻ
ՏԱՃԱԿԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՑ
Ցուցակաց

ՄԻՔԷՐԱՆ ԱՌԻՆԵԱՆ

Ա. տեսակ հրատարակուեցաւ

Ամբողջ գործն գրեթէ 90 տետրէ կամ երեսի հաշուով 1440 մեծագիր երեսէ պիտի բաղկանայ. բաժանորդագրութեան գինն է 30 զրշ. ոսկի, իսկ առաջին տետրին գինն է 100 փարայ։

Բաժանորդք կամ դնողք պարտին դիմել գրավաճառաց կամ Ջրավաճառ Պօղոս և Ցակոբ աղայից քով։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՄԱՀԻՏ ՓԱՇԱ

ԳՕՄԻՆԷՐ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ԻՇԽԱՆԻՆ ՄՕՏ

Կայսերական կառավարութիւնը պաշտօն տուած է Մահմիտ փաշայի՝ Պուլկարիոյ Իշխանին, քով երթալ և միանալով ընդհանր խորհրդոյն կնքել Սերպիոյ հետ։

Կայս. կառավարութիւնը ծանուցած է իւր այս որոշումն Ալեքսանդր Իշխանին։ Ինչպէս Ալեքսանդր Իշխանի համար Ալեքսանդր Իշխանի պատասխանին կ՚սպասուի որ դեռ մինչեւ երեկ իրիկուն հասած չէր։

Սերպիական դեսպան Պ. Կրուիչ երեկ Բ. Դուռը գնաց և իւր կառավարութեան ու Պուլկարիոյ միջև կընքեալ զինադադարի պայմանագրոյն մի պատճէն ըստ սովորութեան մատոյց Արտաքին գործոց Վեհմ. Նախարարին։

Նեզլոյ կ՚ըսէ թէ Լէպիպ և Կատպան էֆէնտիներու պատգամաւորութիւնն սպասուած արդիւնքը չէ ունեցած։ Երեկ ծանուցինք թէ Արեւ. Ռումէլիի Իշխանութիւնք վերապահմամբ պատասխաններ են օսմ. պատգամաւորաց առաջարկներուն, յայտնելով թէ Պուլկարիոյ Ազգային ժողովին անկ էր յայտնել Պուլկար ազգին իղձերն։

Ցոյն թերթը կ՚իմանայ նաեւ թէ անցեալ չորեքշաբթի օր Փիլիպէ Եւրեւելիք գումարուելով, օսմանեան պատգամաւորաց հրահանգաց անհամաձայն որոշումներ քուէարկեր են։ Վիճաբանութիւնք սաստկութեամբ յառաջ տարուած պահուն, ռուսական հիւպատոսարանի գործակատար Պ. Ինկէլմթրօմ ժողովատեղին մտնելով, յորդորեր է զերեւելիս հպատակիլ Դեսպանախորհրդոյ որոշմանց։ Սակայն ժողովը բողոքելով, Պ. Ինկէլմթրօմ հարկադրուեր է մեկնիլ։

Դարձեալ ուրբաթ օրը նմանօրինակ գումարում մը տեղի ունեցեր է կառավարական ապարանքին մէջ և ժողովը ցրուելէն յետոյ, տեղական իշխանութիւնք ծանուցեր են Լէպիպ և Կատպան էֆէնտիներուն, թէ կ՚երթայէին որ եթէ իրենց հետ ըսած պաշտօնական յայտարարութիւնները պատերուն փակցուէին, գուցէ դառն տպաւորութիւն ընէին ժողովրդեան վրայ, և թէ ի բացակայութեան Աղեքսանդր Իշխանին, առժամեայ կառավարութիւնը չէր կրնար երաշխաւորել բարեկարգութեան պահպանումն Արեւելեան Ռումէլիի գաւառին մէջ։

Այս իրողութեանց վրայ է ահա որ Բ. Դուռը վերջացած նկատեր է Լէպիպ և Կատպան էֆէնտիներու պատգամաւորութեան պաշտօնն։

Լէպիպ էֆէնտի երեկ առաւօտ ժայռքաղաքս հասնելով, անմիջապէս կայս. պալատ գնաց և յետոյ Բ. Դուռն երթալով երկարօրէն տեռակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

Նախարարաց խորհուրդն երեկ յարտասովոր նիստ գումարուելով, իրաց արդի վիճակին վրայ երկարօրէն խորհրդակցեցաւ։ Այս նստին ներկայ էր նաեւ Լէպիպ էֆէնտի որ իւր պաշտօնին նկատմամբ ինչ ինչ բացատրութիւններ ու տեղեկութիւններ տուաւ։

Լ՚ԷՔՈ կ՚իմանայ թէ Վեհ. Սուլթանն որոշած է որ Մուսթաֆա-Փաշայի սահմանագլխոյն վրայ համախմբուեալ օսմանեան զօրքերն քնկերանան կայս. պատուիրակ Ճէվտէթ փաշայի յԱրեւելեան Ռումէլի, այն պարագային յորում Ազքանդր Իշխանը չարունակէ զանազան պատճառաբանութիւններով յետաձգել տալ Ճէվտէթ փաշայի առաքումն։

Երկուշաբթի օրը Սպարապետի պաշտօնատան մէջ Բարձր. Ալի Սայիպ փաշայի նախագահութեամբ գումարեալ զինուորական յանձնաժողովոյ որոշմամբ Սպարապետի Դուռը պայմանագիր կնքեցաւ 300,000 քիլօկրամ ալիւրի գնման համար որ պիտի յանձնուի Եշասնայի մէջ և 1,500,000 քիլօկրամ ևս Բաթերինայի մէջ։

Ծանձնաժողովոյ յիշեալ նստի միջոցին, հեռագրաւ բանակցութիւնք կը կատարուէին Ադրիանուպոլսոյ և Մակեդոնիոյ բանակաց հրամատարներուն հետ։

Պ. Հիրշի փոխանորդք, որք երկու շաբաթ առաջ Վիէննայէն մայրաքաղաքս եկած էին, նկատելով որ օսմ. կառավարութեան և Պ. Հիրշի միջեւ կնքուելիք փոխառութեան խնդրոյն առթիւ կարծեաց անհամաձայնութիւն մը ծագած է, որոշած էին ի սկզբան վիէննա վերադառնալ. սակայն իրենց ուղեւորութիւնն յետաձգեր են ի վերջոյ, վասն զի երեկ գարձեալ նախարարաց խորհրդոյն ներկայանալով բանակցեր են փոխառութեան պայմանաց վրայ։ Այս բանակցութեանց ներկայ կը գտնուէր նաեւ եւրոպական Վեհմ. նախարարն։

Բերլէբեի և Բարչօվայի պուլկարք խնդրագիր մը մատուցած են առ Վեհ Սուլթան, որով իրենց տա կայս. կառավարութիւնն ունեցած հաւատարմութիւնն հաստատելով, գոհութիւն կը յայտնեն այն շնորհաց և անգորը կենաց համար զորս կը վայելեն օսմ. կառավարութեան հովանւոյն ներքեւ։

Հոլանտական դեսպանն և մեծ Տերութեանց դեսպանատանց առաջին թարգմանք երէկ Բ. Դուռն երթալով տեռակցեցան Արտաքին գործոց Նախարարի խորհրդական Վեհմ. Ցատեան էֆէնտիի հետ։

Աւստրիական դեսպան Պ. Քալիչէ ևս երէկ Բ. Դուռը գնաց։ Արտաքին գործոց Վեհմ. Նախարարն՝ որ այդ պահուն Նախարարաց Խորհրդոյ մէջ կը գտնուէր, առանձին սենեակ մը քաշուելով տեռակցեցաւ Ն. Վեհմութեան հետ։

Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆ քանի մ՚օրէ ի վեր տկար լինելով, Արտաքին գործոց Նախարարի քարտուղար-Թարգման Կիւլպպեան Միքայէլ էֆէնտի երէկ Բերա, ռուսական դեսպանատունն երթալով, Պ. Նէլիտոֆի որպիսութիւնն հարցուց ի դիմաց Սայիտ փաշայի։

Զէթինէէն կը գրեն թէ Նիքօլա Իշխանն նախագահութեամբ յատուկ ժողով մը գումարուեր է յորում Սերպիական պատերազմին վրայ կարծեաց փոխանակութիւն մը տեղի ունեցեր է։ Խորհրդակցութեանց գլխաւոր առարկայ եղած է սա պարագայ թէ, Բարատաղի ժողովուրդն որ Սերպիայոյց հետ ցեղակից է, Պուլկարաց կողմէ Սերպիոյ գրաւման առթիւ պէտք չէ՞ զբ գիրք մը բռնէ։ Հետեւաբար, Նիքօլա Իշխանն հեռագիր մ՚ուղղելով ի Սոֆիա, իւր առ Սերպիացիս ունեցած համակրանքն յայտնելով, պատերազմի շարունակութեան վրայ ցաւ յայտներ և յանձնարարեր է Աղեքսանդր Իշխանին որ իւր այս յաջողութիւնը չարաչար չգործածէ։

Կ՚ԷՔՈ թերթն խստիւ կը քննադատէ Պուլկարիոյ Իշխանին թէզ նամն ընդունիլ ընելու նպատակաւ ըրած յայտարարութիւնն և նոյնպէս կը յայտարարէ թէ Պոմէնպերկի Իշխանը մեծապէս կը սխալի եթէ կը կարծէ ընդունիլ ընել զՍերպիացիս։

Պարսից Վեհ. Շահը տիկնանց յատուկ նորահաստատ պատուանշանի մը առաջին աստիճանը նուիրած է Եգիպտոսի Բարձր. Խտիվին Տիկնոջ։

Փիլիպէի աւստրիական հիւպատոս Բիօվպաճի ասպետն որ շուրջ եօթ ամիսէ ի վեր արձակուրդով Վիէննա կը գտնուէր, մայրաքաղաքս եկած է ուստից իւր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

Կայս. հրամանաւ, Ներքին գործոց նախարարութիւնը ծանուցած է գաւառաց կուսակալներուն թէ, զինուորական օրինաց հաստատման, կառավարական այլեւայլ վարչութեանց մէջ աշխատող ռեֆէֆներն ու պահեստի զօրքերը պարտին զէնք առնուլ, իրենց ուղղեալ հրաւէրին հաստատն, և կամ զինուորական որոշեալ տուրքը վճարել։

Սոֆիայէն կը հեռագրեն թէ Կարմիր-Խաչի անգլ. ընկերութեան կողմէ պատգամաւորք հասեր են յԱրեւելեան Ռումէլի, այն պարագային յորում Ազքանդր Իշխանը չարունակէ զանազան պատճառաբանութիւններով յետաձգել տալ Ճէվտէթ փաշայի առաքումն։

Երկուշաբթի օրը Սպարապետի պաշտօնատան մէջ Բարձր. Ալի Սայիպ փաշայի նախագահութեամբ գումարեալ զինուորական յանձնաժողովոյ մը Սպարապետի Դուռը պայմանագիր կնքեց 500,000 քիլօկրամ ալիւրի գնման համար որ պիտի յանձնուի Եշասնայի մէջ և 1,500,000 քիլօկրամ ևս Բաթերինայի մէջ։

Ծանձնաժողովոյ յիշեալ նստի միջոցին, հեռագրաւ բանակցութիւնք կը կատարուէին Ադրիանուպոլսոյ և Մակեդոնիոյ բանակաց հրամատարներուն հետ։

Պ. Հիրշի փոխանորդք, որք երկու շաբաթ առաջ Վիէննայէն մայրաքաղաքս եկած էին, նկատելով որ օսմ. կառավարութեան և Պ. Հիրշի միջեւ կնքուելիք փոխառութեան խնդրոյն առթիւ կարծեաց անհամաձայնութիւն մը ծագած է, որոշած էին ի սկզբան վիէննա վերադառնալ. սակայն իրենց ուղեւորութիւնն յետաձգեր են ի վերջոյ, վասն զի երեկ գարձեալ նախարարաց Խորհրդոյն ներկայանալով բանակցեր են փոխառութեան պայմանաց վրայ։ Այս բանակցութեանց ներկայ կը գտնուէր նաեւ եւրոպական Վեհմ. նախարարն։

Բերլէբեի և Բարչօվայի պուլկարք խնդրագիր մը մատուցած են առ Վեհ Սուլթան, որով իրենց տա կայս. կառավարութիւնն ունեցած հաւատարմութիւնն հաստատելով, գոհութիւն կը յայտնեն այն շնորհաց և անգորը կենաց համար զորս կը վայելեն օսմ. կառավարութեան հովանւոյն ներքեւ։

Հոլանտական դեսպանն և մեծ Տերութեանց դեսպանատանց առաջին թարգմանք երէկ Բ. Դուռն երթալով տեռակցեցան Արտաքին գործոց Նախարարի խորհրդական Վեհմ. Ցատեան էֆէնտիի հետ։

Աւստրիական դեսպան Պ. Քալիչէ ևս երէկ Բ. Դուռը գնաց։ Արտաքին գործոց Վեհմ. Նախարարն՝ որ այդ պահուն Նախարարաց Խորհրդոյ մէջ կը գտնուէր, առանձին սենեակ մը քաշուելով տեռակցեցաւ Ն. Վեհմութեան հետ։

Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆ քանի մ՚օրէ ի վեր տկար լինելով, Արտաքին գործոց Նախարարի քարտուղար-Թարգման Կիւլպպեան Միքայէլ էֆէնտի երէկ Բերա, ռուսական դեսպանատունն երթալով, Պ. Նէլիտոֆի որպիսութիւնն հարցուց ի դիմաց Սայիտ փաշայի։

Զէթինէէն կը գրեն թէ Նիքօլա Իշխանն նախագահութեամբ յատուկ ժողով մը գումարուեր է յորում Սերպիական պատերազմին վրայ կարծեաց փոխանակութիւն մը տեղի ունեցեր է։ Խորհրդակցութեանց գլխաւոր առարկայ եղած է սա պարագայ թէ, Բարատաղի ժողովուրդն որ Սերպիացւոց հետ ցեղակից է, Պուլկարաց կողմէ Սերպիոյ գրաւման առթիւ պէտք չէ՞ զբ գիրք մը բռնէ։ Հետեւաբար, Նիքօլա Իշխանն հեռագիր մ՚ուղղելով ի Սոֆիա, իւր առ Սերպիացիս ունեցած համակրանքն յայտնելով, պատերազմի շարունակութեան վրայ ցաւ յայտներ և յանձնարարեր է Աղեքսանդր Իշխանին որ իւր այս յաջողութիւնը չարաչար չգործածէ։

Կ՚ԷՔՈ թերթն խստիւ կը քննադատէ Պուլկարիոյ Իշխանին թէզ նամն ընդունիլ ընելու նպատակաւ ըրած յայտարարութիւնն և նոյնպէս կը յայտարարէ թէ Պոմէնպերկի Իշխանը մեծապէս կը սխալի եթէ կը կարծէ ընդունիլ ընել զՍերպիացիս։

Պարսից Վեհ. Շահը տիկնանց յատուկ նորահաստատ պատուանշանի մը առաջին աստիճանը նուիրած է Եգիպտոսի Բարձր. Խտիվին Տիկնոջ։

Փիլիպէի աւստրիական հիւպատոս Բիօվպաճի ասպետն որ շուրջ եօթ ամիսէ ի վեր արձակուրդով Վիէննա կը գտնուէր, մայրաքաղաքս եկած է ուստից իւր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

Կայս. հրամանաւ, Ներքին գործոց նախարարութիւնը ծանուցած է գաւառաց կուսակալներուն թէ, զինուորական օրինաց հաստատման, կառավարական այլեւայլ վարչութեանց մէջ աշխատող ռեֆէֆներն ու պահեստի զօրքերը պարտին զէնք առնուլ, իրենց ուղղեալ հրաւէրին հաստատն, և կամ զինուորական որոշեալ տուրքը վճարել։

Սոֆիայէն կը հեռագրեն թէ Կարմիր-Խաչի անգլ. ընկերութեան կողմէ պատգամաւորք հասեր են յԱրեւելեան Ռումէլի, այն պարագային յորում Ազքանդր Իշխանը չարունակէ զանազան պատճառաբանութիւններով յետաձգել տալ Ճէվտէթ փաշայի առաքումն։

Երկուշաբթի օրը Սպարապետի պաշտօնատան մէջ Բարձր. Ալի Սայիպ փաշայի նախագահութեամբ գումարեալ զինուորական յանձնաժողովոյ որոշմամբ Սպարապետի Դուռը պայմանագիր կնքեցաւ 300,000 քիլօկրամ ալիւրի գնման համար որ պիտի յանձնուի Եշասնայի մէջ և 1,500,000 քիլօկրամ ևս Բաթերինայի մէջ։

Ծանձնաժողովոյ յիշեալ նստի միջոցին, հեռագրաւ բանակցութիւնք կը կատարուէին Ադրիանուպոլսոյ և Մակեդոնիոյ բանակաց հրամատարներուն հետ։

Պ. Հիրշի փոխանորդք, որք երկու շաբաթ առաջ Վիէննայէն մայրաքաղաքս եկած էին, նկատելով որ օսմ. կառավարութեան և Պ. Հիրշի միջեւ կնքուելիք փոխառութեան խնդրոյն առթիւ կարծեաց անհամաձայնութիւն մը ծագած է, որոշած էին ի սկզբան վիէննա վերադառնալ. սակայն իրենց ուղեւորութիւնն յետաձգեր են ի վերջոյ, վասն զի երեկ գարձեալ նախարարաց Խորհրդոյն ներկայանալով բանակցեր են փոխառութեան պայմանաց վրայ։ Այս բանակցութեանց ներկայ կը գտնուէր նաեւ եւրոպական Վեհմ. նախարարն։

Բերլէբեի և Բարչօվայի պուլկարք խնդրագիր մը մատուցած են առ Վեհ Սուլթան, որով իրենց տա կայս. կառավարութիւնն ունեցած հաւատարմութիւնն հաստատելով, գոհութիւն կը յայտնեն այն շնորհաց և անգորը կենաց համար զորս կը վայելեն օսմ. կառավարութեան հովանւոյն ներքեւ։

Հոլանտական դեսպանն և մեծ Տերութեանց դեսպանատանց առաջին թարգմանք երէկ Բ. Դուռն երթալով տեռակցեցան Արտաքին գործոց Նախարարի խորհրդական Վեհմ. Ցատեան էֆէնտիի հետ։

Աւստրիական դեսպան Պ. Քալիչէ ևս երէկ Բ. Դուռը գնաց։ Արտաքին գործոց Վեհմ. Նախարարն՝ որ այդ պահուն Նախարարաց Խորհրդոյ մէջ կը գտնուէր, առանձին սենեակ մը քաշուելով տեռակցեցաւ Ն. Վեհմութեան հետ։

Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆ քանի մ՚օրէ ի վեր տկար լինելով, Արտաքին գործոց Նախարարի քարտուղար-Թարգման Կիւլպպեան Միքայէլ էֆէնտի երէկ Բերա, ռուսական դեսպանատունն երթալով, Պ. Նէլիտոֆի որպիսութիւնն հարցուց ի դիմաց Սայիտ փաշայի։

Զէթինէէն կը գրեն թէ Նիքօլա Իշխանն նախագահութեամբ յատուկ ժողով մը գումարուեր է յորում Սերպիական պատերազմին վրայ կարծեաց փոխանակութիւն մը տեղի ունեցեր է։ Խորհրդակցութեանց գլխաւոր առարկայ եղած է սա պարագայ թէ, Բարատաղի ժողովուրդն որ Սերպիացւոց հետ ցեղակից է, Պուլկարաց կողմէ Սերպիոյ գրաւման առթիւ պէտք չէ՞ զբ գիրք մը բռնէ։ Հետեւաբար, Նիքօլա Իշխանն հեռագիր մ՚ուղղելով ի Սոֆիա, իւր առ Սերպիացիս ունեցած համակրանքն յայտնելով, պատերազմի շարունակութեան վրայ ցաւ յայտներ և յանձնարարեր է Աղեքսանդր Իշխանին որ իւր այս յաջողութիւնը չարաչար չգործածէ։

Կ՚ԷՔՈ թերթն խստիւ կը քննադատէ Պուլկարիոյ Իշխանին թէզ նամն ընդունիլ ընելու նպատակաւ ըրած յայտարարութիւնն և նոյնպէս կը յայտարարէ թէ Պոմէնպերկի Իշխանը մեծապէս կը սխալի եթէ կը կարծէ ընդունիլ ընել զՍերպիացիս։

Պարսից Վեհ. Շահը տիկնանց յատուկ նորահաստատ պատուանշանի մը առաջին աստիճանը նուիրած է Եգիպտոսի Բարձր. Խտիվին Տիկնոջ։

Փիլիպէի աւստրիական հիւպատոս Բիօվպաճի ասպետն որ շուրջ եօթ ամիսէ ի վեր արձակուրդով Վիէննա կը գտնուէր, մայրաքաղաքս եկած է ուստից իւր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

Կայս. հրամանաւ, Ներքին գործոց նախարարութիւնը ծանուցած է գաւառաց կուսակալներուն թէ, զինուորական օրինաց հաստատման, կառավարական այլեւայլ վարչութեանց մէջ աշխատող ռեֆէֆներն ու պահեստի զօրքերը պարտին զէնք առնուլ, իրենց ուղղեալ հրաւէրին հաստատն, և կամ զինուորական որոշեալ տուրքը վճարել։

Սոֆիայէն կը հեռագրեն թէ Կարմիր-Խաչի անգլ. ընկերութեան կողմէ պատգամաւորք հասեր են յԱրեւելեան Ռումէլի, այն պարագային յորում Ազքանդր Իշխանը չարունակէ զանազան պատճառաբանութիւններով յետաձգել տալ Ճէվտէթ փաշայի առաքումն։

Երկուշաբթի օրը Սպարապետի պաշտօնատան մէջ Բարձր. Ալի Սայիպ փաշայի նախագահութեամբ գումարեալ զինուորական յանձնաժողովոյ մը Սպարապետի Դուռը պայմանագիր կնքեց 500,000 քիլօկրամ ալիւրի գնման համար որ պիտի յանձնուի Եշասնայի մէջ և 1,500,000 քիլօկրամ ևս Բաթերինայի մէջ։

Ծանձնաժողովոյ յիշեալ նստի միջոցին, հեռագրաւ բանակցութիւնք կը կատարուէին Ադրիանուպոլսոյ և Մակեդոնիոյ բանակաց հրամատարներուն հետ։

Պ. Հիրշի փոխանորդք, որք երկու շաբաթ առաջ Վիէննայէն մայրաքաղաքս եկած էին, նկատելով որ օսմ. կառավարութեան և Պ. Հիրշի միջեւ կնքուելիք փոխառութեան խնդրոյն առթիւ կարծեաց անհամաձայնութիւն մը ծագած է, որոշած էին ի սկզբան վիէննա վերադառնալ. սակայն իրենց ուղեւորութիւնն յետաձգեր են ի վերջոյ, վասն զի երեկ գարձեալ նախարարաց Խորհրդոյն ներկայանալով բանակցեր են փոխառութեան պայմանաց վրայ։ Այս բանակցութեանց ներկայ կը գտնուէր նաեւ եւրոպական Վեհմ. նախարարն։

Բերլէբեի և Բարչօվայի պուլկարք խնդրագիր մը մատուցած են առ Վեհ Սուլթան, որով իրենց տա կայս. կառավարութիւնն ունեցած հաւատարմութիւնն հաստատելով, գոհութիւն կը յայտնեն այն շնորհաց և անգորը կենաց համար զորս կը վայելեն օսմ. կառավարութեան հովանւոյն ներքեւ։

Հոլանտական դեսպանն և մեծ Տերութեանց դեսպանատանց առաջին թարգմանք երէկ Բ. Դուռն երթալով տեռակցեցան Արտաքին գործոց Նախարարի խորհրդական Վեհմ. Ցատեան էֆէնտիի հետ։

Աւստրիական դեսպան Պ. Քալիչէ ևս երէկ Բ. Դուռը գնաց։ Արտաքին գործոց Վեհմ. Նախարարն՝ որ այդ պահուն Նախարարաց Խորհրդոյ մէջ կը գտնուէր, առանձին սենեակ մը քաշուելով տեռակցեցաւ Ն. Վեհմութեան հետ։

Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆ քանի մ՚օրէ ի վեր տկար լինելով, Արտաքին գործոց Նախարարի քարտուղար-Թարգման Կիւլպպեան Միքայէլ էֆէնտի երէկ Բերա, ռուսական դեսպանատունն երթալով, Պ. Նէլիտոֆի որպիսութիւնն հարցուց ի դիմաց Սայիտ փաշայի։

Զէթինէէն կը գրեն թէ Նիքօլա Իշխանն նախագահութեամբ յատուկ ժողով մը գումարուեր է յորում Սերպիական պատերազմին վրայ կարծեաց փոխանակութիւն մը տեղի ունեցեր է։ Խորհրդակցութեանց գլխաւոր առարկայ եղած է սա պարագայ թէ, Բարատաղի ժողովուրդն որ Սերպիացւոց հետ ցեղակից է, Պուլկարաց կողմէ Սերպիոյ գրաւման առթիւ պէտք չէ՞ զբ գիրք մը բռնէ։ Հետեւաբար, Նիքօլա Իշխանն հեռագիր մ՚ուղղելով ի Սոֆիա, իւր առ Սերպիացիս ունեցած համակրանքն յայտնելով, պատերազմի շարունակութեան վրայ ցաւ յայտներ և յանձնարարեր է Աղեքսանդր Իշխանին որ իւր այս յաջողութիւնը չարաչար չգործածէ։

Կ՚ԷՔՈ թերթն խստիւ կը քննադատէ Պուլկարիոյ Իշխանին թէզ նամն ընդունիլ ընելու նպատակաւ ըրած յայտարարութիւնն և նոյնպէս կը յայտարարէ թէ Պոմէնպերկի Իշխանը մեծապէս կը սխալի եթէ կը կարծէ ընդունիլ ընել զՍերպիացիս։

Պարսից Վեհ. Շահը տիկնանց յատուկ նորահաստատ պատուանշանի մը առաջին աստիճանը նուիրած է Եգիպտոսի Բարձր. Խտիվին Տիկնոջ։

Փիլիպէի աւստրիական հիւպատոս Բիօվպաճի ասպետն որ շուրջ եօթ ամիսէ ի վեր արձակուրդով Վիէննա կը գտնուէր, մայրաքաղաքս եկած է ուստից իւր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

Կայս. հրամանաւ, Ներքին գործոց նախարարութիւնը ծանուցած է գաւառաց կուսակալներուն թէ, զինուորական օրինաց հաստատման, կառավարական այլեւայլ վարչութեանց մէջ աշխատող ռեֆէֆներն ու պահեստի զօրքերը պարտին զէնք առնուլ, իրենց ուղղեալ հրաւէրին հաստատն, և կամ զինուորական որոշեալ տուրքը վճարել։

Սոֆիայէն կը հեռագրեն թէ Կարմիր-Խաչի անգլ. ընկերութեան կողմէ պատգամաւորք հասեր են յԱրեւելեան Ռումէլի, այն պարագային յորում Ազքանդր Իշխանը չարունակէ զանազան պատճառաբանութիւններով յետաձգել տալ Ճէվտէթ փաշայի առաքումն։

Երկուշաբթի օրը Սպարապետի պաշտօնատան մէջ Բարձր. Ալի Սայիպ փաշայի նախագահութեամբ գումարեալ զինուորական յանձնաժողովոյ մը Սպարապետի Դուռը պայմանագիր կնքեց 500,000 քիլօկրամ ալիւրի գնման համար որ պիտի յանձնուի Եշասնայի մէջ և 1,500,000 քիլօկրամ ևս Բաթերինայի մէջ։

Ծանձնաժողովոյ յիշեալ նստի միջոցին, հեռագրաւ բանակցութիւնք կը կատարուէին Ադրիանուպոլսոյ և Մակեդոնիոյ բանակաց հրամատարներուն հետ։

Պ. Հիրշի փոխանորդք, որք երկու շաբաթ առաջ Վիէննայէն մայրաքաղաքս եկած էին, նկատելով որ օսմ. կառավարութեան և Պ. Հիրշի միջեւ կնքուելիք փոխառութեան խնդրոյն առթիւ կարծեաց անհամաձայնութիւն մը ծագած է, որոշած էին ի սկզբան վիէննա վերադառնալ. սակայն իրենց ուղեւորութիւնն յետաձգեր են ի վերջոյ, վասն զի երեկ գարձեալ նախարարաց Խորհրդոյն ներկայանալով բանակցեր են փոխառութեան պայմանաց վրայ։ Այս բանակցութեանց ներկայ կը գտնուէր նաեւ եւրոպական Վեհմ. նախարարն։

Բերլէբեի և Բարչօվայի պուլկարք խնդրագիր մը մատուցած են առ Վեհ Սուլթան, որով իրենց տա կայս. կառավարութիւնն ունեցած հաւատարմութիւնն հաստատելով, գոհութիւն կը յայտնեն այն շնորհաց և անգորը կենաց համար զորս կը վայելեն օսմ. կառավարութեան հովանւոյն ներքեւ։

Հոլանտական դեսպանն և մեծ Տերութեանց դեսպանատանց առաջին թարգմանք երէկ Բ. Դուռն երթալով տեռակցեցան Արտաքին գործոց Նախարարի խորհրդական Վեհմ. Ցատեան էֆէնտիի հետ։

Աւստրիական դեսպան Պ. Քալիչէ ևս երէկ Բ. Դուռը գնաց։ Արտաքին գործոց Վեհմ. Նախարարն՝ որ այդ պահուն Նախարարաց Խորհրդոյ մէջ կը գտնուէր, առանձին սենեակ մը քաշուելով տեռակցեցաւ Ն. Վեհմութեան հետ։

Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆ քանի մ